

ОДБРАНА

www.odbrana.mod.gov.rs

Година XV
345

15. Фебруар 2021.
цена 100 динара
(1.20 евра)

Специјално издање

УПИС У ВОЈНЕ ШКОЛЕ
И АКАДЕМИЈЕ

ПРИХВАТИ
ИЗАЗОВ

Магазин Министарства одбране и Војске Србије
„Одбрана“ наставља традицију „Ратника“,
првог војног листа у Србији,
који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Бильјана Пашић, потпуковник

Главни и одговорни уредник
Драгана Марковић

Извршни уредник
Мира Шведић

Аутори текстова:

Пуковници Ђарко Божанић, Славиша Влачић, Слободан Симић,
Злате Величковић, Срђан Љубојевић и Марјан Миленков,
потпуковници Срђан Благојевић, Ђарко Рондовић,
Бранимир Крстић, Ђарко Јанковић и Урош Домазет,
капетан бојног брода Мирослав Ђитић,
Владимир Вјештић,
Мира Шведић

Дизајнер
Енес Међедовић

Фотографи

Горан Станковић, уредник, Даримир Банда,
Јово Мамула, заставник Андрија Гавriloviћ

Језички редактори

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски,
Ања Глишовић

Коректор
Слађана Грба

Секретар редакције
Татјана Шућин

Телефони

Директор 3241-258; 23-809
Главни и одговорни уредник 3349-489;
Секретар редакције 3201-809; 23-079
Графичка припрема 3240-019; 23-583
Маркетинг 3201-728; 23-728; 3349-536
Продаја 3201-810; 3241-254; 23-810
Телефакс 3241-258

Адреса

11000 Београд, Браће Југовића 19
odbrana@mod.gov.rs, redakcija@odbrana.mod.gov.rs
www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

Анђелика Стојанов
pretplata@odbrana.mod.gov.rs
Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995
За припаднике МО и Војске Србије преко РЦ
месечно 80 динара. За претплатнике преко
Банка Поштанска штедионица
месечно 90 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд
ISSN 1452-2160, COBISS.SR-ID 125540364

-
- 3 ПРИХВАТИ ИЗАЗОВ
- 4 ПРОЦЕС УПИСА И СЕЛЕКЦИЈЕ
- 6 ВОЈНА АКАДЕМИЈА
- 8 СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ
КОПНENA ВОЈСКА
- 10 ВОЈНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО
- 12 ВОЈНОЕЛЕКТРОНСКО
ИНЖЕНЕРСТВО
- 16 ТЕХНОЛОШКО ИНЖЕНЕРСТВО
МАТЕРИЈАЛА И ЗАШТИЋЕ
- 20 ВОЈНОМАШИНСКО
ИНЖЕНЕРСТВО
- 24 ВОЈНОСАОБРАЂАЈНО
ИНЖЕНЕРСТВО
- 26 ЛОГИСТИКА ОДБРАНЕ
- 28 ВОЈНА АКАДЕМИЈА
– ШКОЛА ЖИВОТА
- 40 МЕДИЦИНСКИ
ФАКУЛТЕТ ВМА
- 42 ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ МЕДИЦИНЕ
- 46 ВОЈНА ГИМНАЗИЈА
- 50 СРЕДЊА СТРУЧНА ВОЈНА ШКОЛА
- 54 КОНКУРСИ ЗА УПИС У ВОЈНЕ
ШКОЛЕ И АКАДЕМИЈЕ

ПРИХВАТИ ИЗАЗОВ

Током 170 година трајања војно школство успело је да одоли свим изазовима времена и изврши своју часну мисију да школује и васпитава официре и подофицире за одбрану земље. Да је мисија била успешна доказује чињеница да и данас, поред свих потешкоћа са којима су се у претходним периодима сретали српска држава и друштво, наша војска тежи стандардима најmodернијих војских света. У том настојању урађено је много и са поносом можемо рећи да, захваљујући планираном развоју, основаном на стварању потребних способности да се одговори одбрамбеним захтевима данашњице, данас имамо савремену Војску. Развој, модернизација, опремање и наоружавање Војске Србије, као и научноистраживачке и образовне делатности у области одбране, усмерене су ка изградњи ефикасне и професионалне Војске Србије оспособљене за извршавање додељених мисија и задатака. Војска Србије је по угледу, поштовању и по статусу најчешћија међу државним институцијама и ужива највеће поверење грађана Србије. Томе доприносе и резултати рада Универзитета одбране, високошколских и школских јединица у њеном сastavu.

Од оснивања 2011. године Универзитет одбране интегрисао је две војнообразовне установе – Војну академију и Медицински факултет ВМА.

Војна академија је акредитована високошколска установа и образовна институција у држави која школује и васпитава будуће официре, а чији корени датирају још из марта 1850. године. У њеним кабинетима и полигонима стасале су многе генерације и тиме испуниле светле странице њене историје. Данас се школовање реализује по светским образовним стандардима, на акредитованим студијским програмима који су признати и препознати и у земљи и у иностранству. По завршетку основних студија и стицања одређеног искуства у командама, јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије нашим официрима омогућено је и даље школовање на Универзитету одбране, на мастер и докторским студијама, као и на каријерним усавршавањима, односно посебним програмима усавршавања у Школи националне одбране.

Под окриљем Војне академије функционишу и средње војне школе – Војна гимназија и Средња стручна војна школа – „1300 каплара“. У Војној гимназији се већ више од пола века школују будући кадети Војне академије, док се у Средњој стручној војној школи школују будући подофицири, а најбољима међу њима омогућава се наставак школовања на Војној академији.

На Медицинском факултету ВМА, на интегрисаним студијама медицине, школују се будући официри санитетске службе. Поред тога, студентима је омогућено усавршавање на специјалистичким, мастер и докторским студијама медицине.

Следећи богату образовну и војничку традицију, ученицима и кадетима пружа се прилика да уче од најбољих. Није увек лако испунити очекивања најбољих, те је школовање у војним школама пуно изазова. Оспособљавање за пружање професионалног и одговорног доприноса остваривању мисија и задатака Војске Србије, али и развоју читавог друштва сложен је и динамичан образовно-васпитни процес. Кључни циљ тог процеса је да ученици и кадети након завршеног школовања крену ка својим стројевима одважно, сигурни у своја знања и вештине, спремни да и даље уче и да се усавршавају. Војна професија је развојна и захтева непрекидно преиспитивање постојећих и стицање нових знања и вештина.

Зато позивамо све оне храбре младе људе који негују истинску љубав према својој држави и војсци да прихвате изазов и пријаве се на конкурс за упис у војне школе и постану важан чинилац одбране Републике Србије. ■

ПРОЦЕС УПИСА И СЕЛЕКЦИЈЕ

У претходном периоду код ученика завршних разреда, како основних, тако и средњих школа, традиционално влада интересовање за упис у војне школе. Оно што посебно интересује наше ученике је пут који један ученик треба да прође да би уписао војну школу.

Министарство одбране у фебруару расписује конкурс за упис лица из грађанства за ученике и кадете војних школа. Конкурс је начелно расписан 45 дана. У том периоду кандидати треба добро да се упознају са текстом конкурса, прикупе тражену документацију, конкуришу и почну са припремама за проверу знања из одређене области, зависно од школе за коју конкуришу, као и са припремама за проверу физичких способности.

Да би постали део строја неке од војних школа, кандидати треба да испуњавају опште и посебне услове конкурса.

Заједничко за све војне школе је да кандидати морају да буду држављани Републике Србије са пребивалиштем на територији Републике Србије, да су здравствено способни за школовање, што утврђује надлежна војнолекарска комисија, да имају решење надлежног министарства о ностирификацији средњошколске исправе стечене у иностранству (за кандидате који су средње образовање стекли у иностранству или похађали школовање по иностраном наставном плану и програму), да се против њих не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, односно да нису осуђивани за таква дела казном затвора у трајању дужем од шест месеци или казном малолетничког затвора, или им није изрицана заводска мера.

Такође, сви кандидати морају да испуне и посебне услове конкурса, који се разликују у зависности од школе за коју кандидат конкурише, а тичу се година старости, претходно завршене школе, стеченог звања и степена образовања, постигнутог општег успеха и успеха из појединачних предмета.

Кандидати подносе пријаву територијалном органу регионалног центра Министарства одбране на територији сталног места боравка – некадашњим војним одсесцима.

Кандидати чије је пребивалиште на територији АП Косово и Метохија подносе конкурсну документацију центру који је најближи њиховом месту пребивалишта. Уз попуњени образац пријаве, коју добијају од надлежних лица приликом конкурисања, прилажу сва конкурсом предвиђена документа.

Селекција за упис у војне школе почиње у априлу провером знања из области које су дефинисане конкурсом и провером физичких способности. Кандидати морају да задовоље захтевани критеријум, чиме стичу услов да приступе даљој селекцији.

Кандидати који су као ученици основних, односно средњих школа, освојили једно од прва три места на републичком такмичењу које организује Министарство просвете из предмета из којих се врши провера знања, не полажу пријемни испит, а исти се вреднује максималним бројем бодова.

На други део селекције позивају се кандидати почев од првог са листе формиране на основу постигнутог резултата и претходног успеха, па све док се не попуни потребан број кандидата. Психолошком проценом врши се процена психолошких потенцијала лица из грађанства за бављење војним позивом и подразумева процену когнитивних способности и структуре личности, након чега тим психолога спроводи интервју са сваким кандидатом. Овај део селекције је елиминацијоног карактера.

Следећег дана селекција се наставља медицинско-здравственим прегледима који обухватају антрополошка мерења, лабораторијске, радио-пулмоловске, ОРЛ, неуро-психијатријске, хируршке, кожно-венеричне, стоматолошке, интернистичке и друге специјалистичке прегледе. Након прегледа даје се коначна оцена о здравственој способности.

Кандидати који конкуришу за студијски програм Војно ваздухопловство приступају психолошким и медицинско-здравственим прегледима по посебном програму Института за ваздухопловну медицину а прегледи трају пет дана. Лица која успешно савладају овај део селекције упућују се и на трећи део – падобранска обука и селективно летење, које се начелно организује и спроводи

ЛЕКЦИЈЕ

у августу. Након завршене падобранске обуке и селективног летења врши се коначан избор кандидата за студијски програм Војно ваздухопловство. У случају да кандидат не испуни захтеване критеријуме, може конкурсати за било који други студијски програм Војне академије.

Медицински факултет ВМА организује пријемни испит истог дана и у истом термину кад и други медицински факултети у Републици Србији.

Ако због неиспуњења захтеваних услова селекције кандидат не упише војну школу, обавештење ће добити пре полагања пријемног испита за остале школе. У том случају овај пријемни испит ће бити добра припрема за упис у друге школе или факултете.

Безбедносна провера за упис у војне школе траје током целокупног процеса селекције.

Све информације у вези са конкурсом, селекцијом и уписом могу се добити на сајтовима војних школа. Лицима која конкуришу за војне школе није неопходан одличан успех. Највећи део бодова кандидати добијају на пријемном испиту. Сходно томе предлажемо да заинтересовани кандидати посете сајтове војних школа, где ће пронаћи упутства и материјале за припрему за полагање пријемних испита који су приредили наши професори. У директном телефонском контакту са нашим службеницима, као и путем мејла, сваком заинтересованом кандидату за упис на Војну академију омогућено је да добије шифру за приступ платформи за учење на даљину, где се налазе додатни материјали за припрему.

Такође, све војне школе сваке суботе за време трајања конкурса организују „Отворена врата”. То је добра прилика да кандидати и њихови родитељи посете школе, разговарају са професорима, ученицима и кадетима и лично се увере у квалитет смештајних, наставних и спортских капацитета.■

ВОЈНА АКАДЕМИЈА

Cадржаји студијских програма Војне академије конципирани су тако да обезбеде будућим официрима стицање потребног нивоа знања и вештина који им омогућавају успешно извршавање предвиђених задатака у командама и јединицама Војске Србије.

Захтеви данашњице подразумевају да будуће официре одликује висок ниво општег и стручно-специјалистичког образовања, односно компетенције у оквиру одређеног рода или службе које им уз војничко васпитање и развијање лидерских способности, омогућавају успешно обављање захтевне официрске дужности.

Круна образовног процеса у Војној академији јесте настојање да се код будућих официра развијају високе моралне особине личности. Да би се постигли тако захтевни циљеви школовања, потребно је перманентно преиспитивање и усавршавање студијских програма Војне академије, који су усклађени и са стандардима високог образовања у земљи и свету, и са потребама система одбране Републике Србије.

Поред акредитованих високообразовних наставних садржаја, у сарадњи са Генералштабом Војске Србије на Војној академији реализују се и посебни облици наставе који имају за циљ стицање потребних стручних знања и вештина будућих официра.

На Војној академији реализује се школовање на свим нивоима студија.

Основне академске студије у Војној академији реализују се на више студијских програма, а ове године биће извршен упис на седам студијских програма: Копнена војска, Технолошко инжењерство материјала и заштите, Војноелектронско инжењерство, Војномашинско инжењерство, Војно ваздухопловство, Војносаобраћајно инжењерство и Логистика одбране.

Након завршених основних студија и стеченог захтеваног нивоа стручног искуства у раду у командама и јединицама Војске Србије, нашим официрима пружа се прилика за даље школовање и усавршавање на Универзитету одбране.

Мастер академске студије на Војној академији обезбеђују проширивање стручног знања и вештина стечених на основним академским студијама и стицање компетенција за обављање виших дужности у роду – служби.

На Војној академији реализују се и докторске студије на више студијских програма. Лице које одбрани докторску дисертацију стиче научни назив доктора наука у одговарајућој научној области, а тиме и могућност избора у наставничка и истраживачка звања.

Војну академију карактерише велики број ваннаставних активности које се одвијају у оквиру стручних,

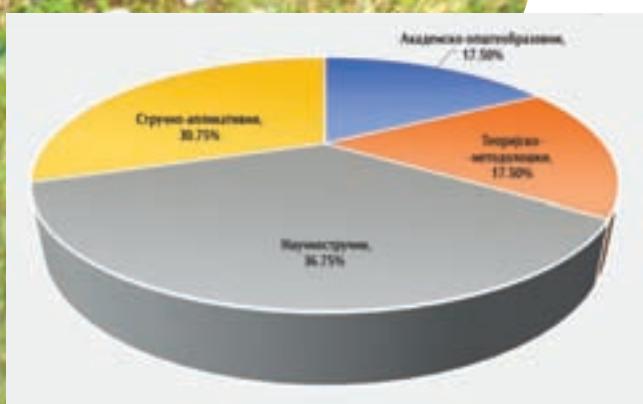
спортивских и културно-уметничких секција, чији су резултати рада запажени и у широј академској и друштвеној заједници.

Одговорно тврдимо да се данас у кабинетима Војне академије и полигонима Војске Србије школују достојни наследници српских војвода и официра који су извојевали славне победе српске војске на Куманову, Церу, Колубари и Кајмакчалану.

Уважавајући све тековине савременог друштвеног развоја, Војна академија негује доказане традиционалне вредности српске војске, српског народа, српске државе и друштва. Заузети место у строју Војне академије одувек је представљало част, А ЧАСТ ЈЕ НАША ИМОВИНА. Без обзира на бројне изазове које подразумева школовање на Војној академији, оправдати указано поверење представља остваривање најсветлије дужности у функцији одбране. ■

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

КОПНЕНА ВОЈСКА

фицири родова пешадије, оклопних јединица, артиљерије, инжењерије и речних јединица образују се на студијском програму Копнена војска. Официр рода је официр који поседује класичне војне вештине и широк скуп знања из области командовања, организације рада и рада са наоружањем и средствима рода.

Школовањем на студијском програму Копнена војска формира се будући старешина широке опште културе, који је креативан, самосталан и са високим степеном иницијативе. Он је оспособљен за успешно командовање, извођење обуке, тимски рад и коришћење најсавременијег наоружања свога рода. Истовремено, студијски програм обезбеђује стицање ширих знања, неопходних за обављање различитих послова у ресору одбране и безбедности.

Кадети се, школовањем на овом студијском програму, припремају за почетне дужности у јединицама Војске Србије. Успешно завршене студије и професионално обављање дужности у јединицама и установама Војске официрима рода пружају могућност континуираног напредовања и усавршавања. Они могу да очекују напредовање у чиновима и дужностима током своје каријере – од чина потпоручника и почетне дужности командира воде до чина пуковника или генерала и најзначајнијих дужности у Војсци Србије и Министарству одбране. Неки бирају каријерно усавршавање, које им омогућава напредовање од командира чете до генералштабног официра, док се други усмеравају на последипломске студије и стичу звања мастера и доктора наука.

Официр рода мотивисан је за војни позив и задовољство у свом послу налази у чињеници да извршава најодговорнију мисију Војске Србије – одбрану земље. Када командује и руководи, обучава војнике на терену у коришћењу модерног наоружања и обавља сложене задатке мисије одбране земље. Такође, официр рода је лидер у остваривању осталих мисија војске – учешћу у изградњи глобалног или регионалног мира или подршци цивилном становништву, када је таква помоћ неопходна.

Исто тако официр рода своје место може да нађе и у посебним јединицама, које захтевају повећану психофизичку издржљивост и специфична знања и вештине. На пример, у Специјалној бригади официри родова, додатном обуком или

курсевима попут падобранског, ронилачког или снајперског, спремају се да одговоре изазовима који захтевају специјална дејства Војске.

Ширину знања и вештина које се стичу на студијама овог програма показују садржаји више од 40 предмета. У прве две године школовања преовлађују општеобразовни и теоријски предмети, док у трећој и четвртој години примат добијају стручно апликативни предмети, на којима се изучавају знања и вештине за конкретан род.

Општеобразовни и теоријски предмети су из области друштвено-хуманистичких наука попут Основа менаџмента, људских ресурса и економије, као и Социологија, Комуникације и Политички систем. Следећа група су предмети из области војних наука попут Стратегије, Оператике или Тактике, те предмети са одредницом војна: психологија, андрагогија, историја, географија и топографија. Неки од предмета су из основних природно-математичких наука, Математика и Физика, и из области техничко-технолошких наука и научних дисциплина попут стручно-апликативних предмета као што су Електротехника, Балистика, Конструкција наоружања, Убојна средстава, Конструкција мотора и возила или Заштита ресурса.

Стручно-апликативним предметима који дају ускостручну оријентацију у оквиру одређеног рода посвећен је већи фонд часова и они се углавном реализују двосеместрално. Такви су предмети Тактика родова, Наоружање и гађање, Инжењеријска средства за савладавање водених препрека, Организација инжењеријских радова, Навигација и управљање бродом, Бродско оружје и др. Осавремењивање наоружања које користи Војска Србије прати и стално прилагођавање наставних садржаја стручно-апликативних предмета. Физичко васпитање и садржаји Енглеског језика реализују се током све четири године студија.

Студијски програм реализује се на предавањима и вежбама у кабинетима, као и у више посебних облика наставе (војна обука, гађање, вежбе), који се изводе на терену. Током њихове реализације кадети практично показују колико су усвојили знања и вештине карактеристичних за свој род, а на крају школовања стажирају у одговарајућим јединицама Војске Србије. Кадети овог програма пролазе и обуку у зимским условима и обуку у управљању моторним и борбеним возилима.

Студирање на овом студијском програму омогућава кадетима учешће на научноистраживачким активностима из области војних наука и менаџмента и учешће на научно-стручним скуповима у земљи и иностранству.

Курикулум ОАС Копнена војска концептиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 17,50% академско-општеобразовних, 17,50% теоријско-методолошких, 36,75% научно-стручних и 30,75% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 132 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 55%. ■

ВОЈНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО

Ињустијског програма Војно ваздухопловство јесте постизање компетенција и академских знања и вештина из више научних области, са тежиштем на научним областима у техничко-технолошком пољу.

Поред осталог, то укључује и развој креативних официрских и инжењерских способности за разматрања и решавања специфичних ускостручних проблема, способност критичког и аналитичког мишљења, развијање особина за тимски рад, кооперативности, комуникативности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за оптималан професионалан рад.

Савладавањем тог студијског програма кадет стиче општа знања која су првенствено у функцији обављања дужности официра пилота у Војсци Србије:

- способност критичког и самокритичког приступа проблемима, анализе, синтезе, предвиђања последица и доношења оптималних одлука и решења на почетним дужностима;

- способност примене знања стечених током студирања у непосредном радном окружењу у јединицама и установама Војске Србије;

- способност за правилно и безбедно самостално летење по елементима: основног и акробатског летења, навигацијског, групног и групно-акробатског летења, инструменталног летења, ноћног летења за модул пилот авиона;

- способност за правилно и безбедно самостално летење по елементима: основног летења, навигацијског летења, инструменталног летења, ноћног летења, групног летења за модул пилот хеликоптера;

- овладавање методама, поступцима и процесима логичког размишљања ради истраживања инжењерских и осталих проблема на својим радним местима;

- темељно познавање свих аспеката ваздухоплова и ваздухопловства, ваздухопловно убојних средстава и ваздухопловне опреме као основе за извршавање функционалних инжењерских задатака;

- квалитетно праћење и погодну примену свих новина из подручја ваздухопловства, ваздушног саобраћаја, ваздухопловног наоружања и ваздухопловне опреме;

- овладавање информационим технолођама првенствено ради праћења проблематике из области војног ваздухопловства;
- развијене вештине комуникације и сарадње са ужим радним, социјалним, али и међународним окружењем;
- способност преузимања лидерске позиције у непосредном радном окружењу;
- професионалан однос према друштвеним вредностима, Војсци Србије, војном позиву уопште, а посебно према савременој ваздухопловној техници и рационалној употреби постојећих борбених средстава и опреме и припрема за употребу нових информационих и борбено техничких система.

Курикулум основних академских студија Војног ваздухопловства од 240 ЕСПБ бодова концептиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задачи школовања на Војној академији. Структура студијског програма дефинисана је са 15,42% академско-општеобразовних, 21,67% теоријско-методолошких, 32,08% научноструктурних и 30,83% стручно-апликативних предмета од укупних бодова студијског програма. Такође, у структури студијског програма изборни предмети заступљени су са 32 ЕСПБ бодова, што износи 13,33% од укупног броја бодова.

Различитости у садржајима изборних предмета омогућавају ка- детима оспособљавање за један од два модула: пилот авиона или пилот хеликоптера.

Обавезни и изборни предмети дефинисани су на основу доми- нантних захтева који се јављају током извршавања мисија и задатака рода авијације у Ратном ваздухопловству и противваздухопловној од- брани (РВ и ПВО). ■

ВОЈНОЕЛЕКТРОНСКО ИНЖЕНЕРСТВО

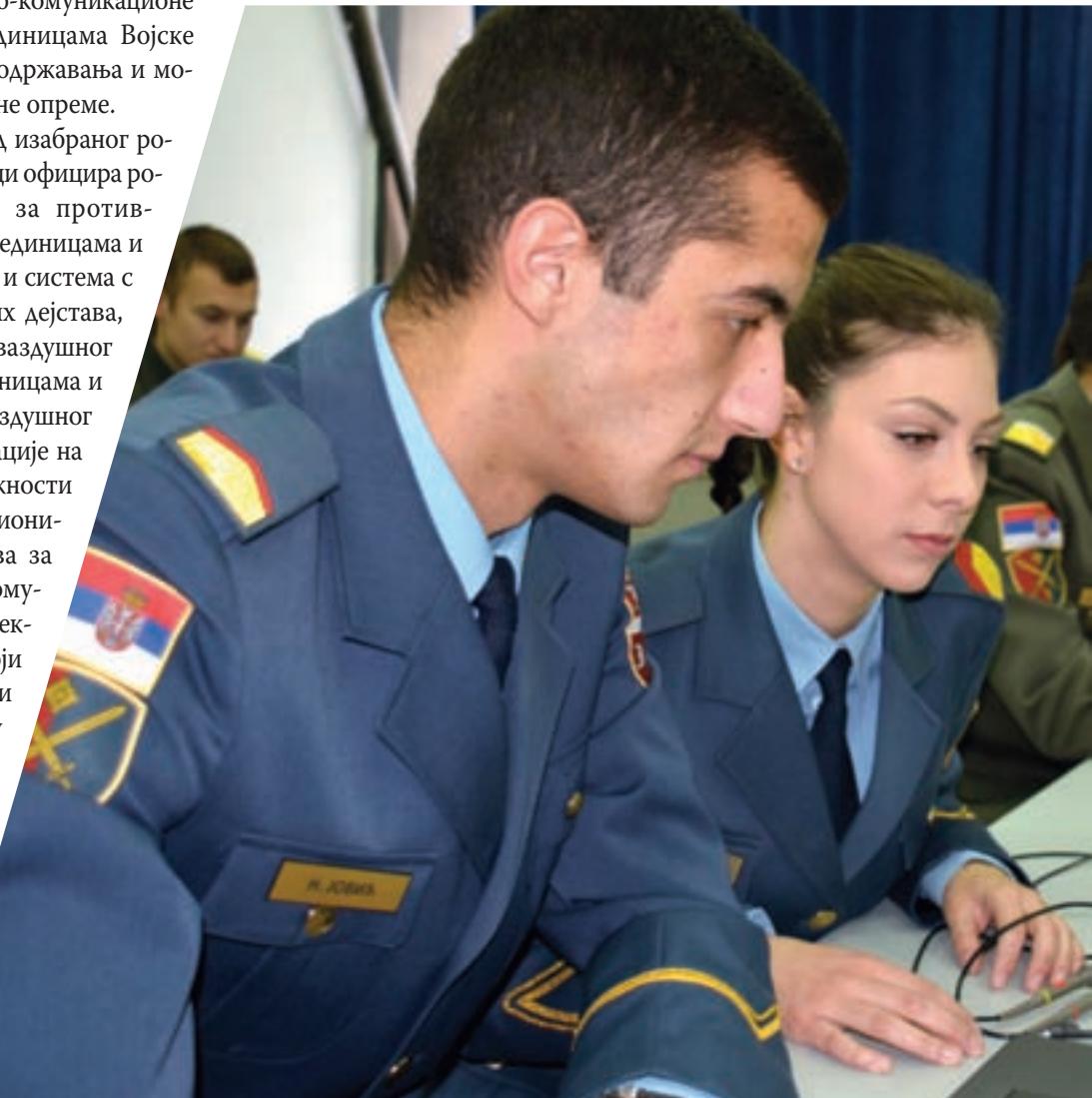
На студијском програму основних академских студија Војноелектронско инжењерство образују се будући официри рода артиљеријско-ракетних јединица за противваздухопловна дејства, рода јединица за електронска дејства, службе ваздушног осматрања и јављања, службе телекомуникација, техничке службе (радарски системи, ракетни системи, електронски системи и ваздухопловна опрема) и информатичке службе.

Кадети који заврше студијски програм основних академских студија Војноелектронско инжењерство добијају звање дипломированог инжењера електротехнике и рачунарства. На основу знања које стекну током школовања кадети ће бити оспособљени да успешно прате технолошки развој и достигнућа из области електротехнике и рачунарства и да користе нове информационо-комуникационе технологије с циљем командовања јединицама Војске Србије, и ради правилног коришћења, одржавања и модернизације средстава наоружања и војне опреме.

Посао на којем ће радити зависи од изабраног рода/службе/специјалности. Основни задаци официра рода артиљеријско-ракетних јединица за противваздухопловна дејства су командовање јединицама и употреба сложених борбених средстава и система с циљем извршења противваздухопловних дејстава, док су основни задаци официра службе ваздушног осматрања и јављања командовање јединицама и експлоатација система за осматрање ваздушног простора, као и навођење ловачке авијације на потенцијалне претње у ваздуху. Прве дужности официра техничке службе ће бити у радионицама на дужностима командира водова за одржавање радарских, ракетних, телекомуникационих средстава и система, као и електронских система на ваздухопловима који су у употреби у Војсци Србије. Официри службе телекомуникација одговорни су за планирање, организацију и формирање мобилних и стационарних телекомуникационих мрежа, док се официри

информатичке службе баве развојем и имплементацијом командно-информационих система. Официри у јединицама за електронска дејства задужени су за електронско извиђање телекомуникационих и радарских система, као и реализацију противелектронских дејстава.

У оквиру основних академских студија Војноелектронско инжењерство постоји девет специјалности. Избор специјалности зависи од интересовања кадета, као и од потреба за образовањем одређеног профиле официра Војске Србије. У току четири године школовања кадет по-лаže укупно 53 испита. У прве две године већу заступљеност имају општеобразовни предмети (Математика, Физика, Електротехника, Електроника, Програмирање, Телекомуникације и др.) који пружају фундаментална знања не-

опходна за праћење садржаја у каснијим годинама студија. Поред општеобразовних предмета, развоју личности будућег официра знатно доприносе испити са војном и друштвеном тематиком (Увод у командовање, Основи тактике, Војна историја, Војна географија и топографија, Морал војске и међународно хуманитарно право, Социологија, Војна психологија и др). Војно физичко вежбање и енглески језик присутни су у свим годинама школовања. Након прве године школовања, у зависности од изабране специјалности, постоји разлика предмета које кадети слушају. Специфични предмети за специјалност Артиљеријско-ракетне јединице за противваздухопловна дејства пружају детаљнија знања из области командовања јединица и експлоатације система противваздухопловне одбране (Систем управљања ватром ПВО, Теорија и правила гађања АРЈ за ПВД, Ракетна техника за ПВД и др.), док су за специјалност Ваздушно осматрање и јављање предмети конципирани тако да пружају знања из области командовања јединицама и експлоатације система ваздушног осматрања и јављања (Предајни систем радара, Пријемни систем радара, Опрема аутоматизације и др.). За специјалност Електронска дејства избор предмета је такав да пружа студентима знања из садржаја противелектронских

дејства и противелектронске заштите (Електронска дејства 1 и 2, Противелектронска заштита и други). Предмети будућих официра службе телекомуникација обезбеђују знања из области актуелних принципа преноса информационог садржаја, усвојених стандарда преноса и експлоатације телекомуникационих система који су у употреби у јединицама Војске Србије (Радио-комуникације, Интеграција телекомуникационих система, Комуникација и вишеструки приступ, Рачунарске мреже, Телекомуникациони уређаји 1 и 2 и др.). За специјалност Ракетни системи избор предмета је концептиран тако да пружа знања из области управљања сложеним системима (Системи аутоматског управљања 1 и 2, Системи вођења и управљања, Ракетни системи малог домета, Основи ракетне технике, Сензори и актуатори и др.). Кроз предмете у оквиру специјалности Радарски системи усвајају се знања о елементима модерних радарских система и правцима њихове модернизације (Микроталасна техника и антене, Радио-локација, Радарска техника, Радарски системи, Радарске антене и др.). За специјалност Ваздухопловна опрема избор предмета концептиран је тако да пружи неопходна знања из области примењене електронике на војним ваздухопловима и технологије одржавања летелица (Електроопрема и инструменти ваздухоплова, Електронска опрема ваздухоплова, Технологија одржавања летелица и др.). Специфични предмети за специјалност Информациони системи концептирани су тако да се њиховим савладавањем стичу знања

дарских и ракетних система, као и система противелектронских дејстава како би кадети били спремни за увођење нових технологија и модернизацију постојећих система наоружања.

У оквиру специјалности Телекомуникације и информациони системи школују се и самофинансирајући студенти, који слушају све предмете као и кадети. Самофинансирајући студенти успешним завршетком студија се могу запослiti у јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије на пословима развоја и модернизације средстава наоружања и војне опреме.

Током школовања кадети и студенти могу учествовати на домаћим и међународним конференцијама из области електротехнике, телекомуникација, рачунарства и аутоматике, као што су ЕТРАН, ТЕЛФОР, ТЕАСИКС, ЈУ ИНФО, ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ, ИНФОТЕХ и др. Такође, на такмичењима између кадета европских војних академија и са студентима сродних факултета електротехнике и рачунарства, кадети и студенти проверавају степен усвојених знања са својим колегама, будућим официрима и инжењерима. Тако су кадети и студенти редовни учесници међународних смотри знања ЦЕФМЕ, Електријада, ЦЕРЦ.

Курикулум ОАС Војноелектронско инжењерство концепцијан је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 13,33% академско-општеобразовних, 20,09% теоријско-методолошких, 41,45% научностручних и 25,13% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 79,5 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 33,13%. ■

о пројектовању, развоју и заштити команџно-информационих система (Команџно-информациони системи, Пројектовање информационих система, Заштита рачунарских система, Основи сајбер безбедности и др.).

Највећи део свакодневних активности кадета везан је за предавања, аудиторне вежбе, а посебна пажња током школовања поклања се раду у лабораторији. Лабораторије су опремљене савременим средствима у области електротехничког и рачунарског инжењерства (телеkomуниципони системи, модерна мрежна опрема, дронови, аквизицијске картице, роботска рука, FPGA процесори, анализатори спектра, елементи система аутоматског управљања и др.). Опрема је подржана лиценцираним софтверским пакетима (MATLAB, Xilinx, Labview, Wipl-D и др.). Поред овога, важан део школовања представљају стручна пракса и посебни облици наставе, чиме се кадети припремају за почетне дужности и имају прилику да оно што је научено у клупама и проверено у лабораторији провере и у реалним условима експлоатације и одржавања сложених система наоружања и војне опреме, као и команђовања јединицама Војске Србије. Значајан део наставе представљају посете научноистраживачким установама и компанијама које се баве развојем и експлоатацијом нових телекомуникационих, ра-

ТЕХНОЛОШКО ИНЖЕЊЕРСТВО МАТЕРИЈАЛА И ЗАШТИТЕ

Иљ студијског програма Технолошко инжењерство материјала и заштите је образовање кадета Војне академије за позив официра: Атомско-биолошко-хемијске службе или Техничке службе (специјалности Убојна средства или Погон и заштита) и обављање послова дипломираних инжењера технологије.

Кадети завршетком студија стичу звање дипломирани инжењер технологије и додатак дипломе у коме су означене компетенције за професионалног официра Техничке службе или Атомско-биолошко-хемијске службе и за дипломираног инжењера технологије.

Будући официри Техничке службе и Атомско-биолошко-хемијске службе оспособљавају се за рад на одговарајућим почетним дужностима у оквиру своје службе и специјалности, што се врши избором одговарајућих изборних предмета током друге, треће и четврте године школовања. Поред тога, студијски програм омогућава и школовање студената за дипломиране инжењере технологије у установама и предузећима за развој, испитивање или производњу одређених средстава наоружања и војне опреме, као што су експлозивне материје и убојна средства, заштитна средства и опрема, уређаји за откривање опасних материја, погонска средства и остали материјали за одбрамбене намене.

Основне академске студије на студијском програму Технолошко инжењерство материјала и заштите трају четири године, односно осам семестара. Током студирања кадети полажу 56 испита. У завршним годинама тежиште је максимално испољено ка ускостручним предметима, од кључног значаја за почетак каријере и даљи рад.

Од почетка до краја школовања на овом студијском програму настава је базирана на предметима везаним за хемију и физику, као и предметима који се баве применом хемијом и физиком у технологији. Изборни предмети који се издвајају по својим изражено специфичним сазнањима везани су за специјалност официра за коју се кадети школују.

Кадети који се школују за дужности официра специјалности Убојна средства оспособљавају се за вршење почетних дужности у вези са познавањем савремених експлозивних материја и убојних сред-

става, спровођењем мера пиротехничке безбедности, управљањем залихама убојних средстава, као и реализацијом поступака одржавања убојних средстава. За ову специјалност карактеристични су следећи стручни предмети: Основи експлозивних процеса, Балистика, Нуклеарно, хемијско и биолошко оружје, Иницијални и бризантни експлозиви, Барути и пиротехничке смеше, Конструкција пројектила и упаљача, Познавање убојних средстава, Основи балистичке заштите и Технологија одржавања убојних средстава.

Кадети који се школују за дужности официра специјалности Погон и заштита оспособљавају се за вршење дужности у вези са познавањем савремених погонских средстава и материјала за одбрамбене намене, заштитом од корозије конструктивних материјала, спровођењем мера заштите на раду и заштите животне средине, управљањем залихама погонских средстава, као и реализацијом поступака одржавања погонске опреме. За ову специјалност карактеристични су следећи стручни предмети: Електрохемија, Метални материјали, Неметални материјали, Погонска средства, Заштита животне и радне средине, Корозија и заштита материјала, Технологија прераде воде и Погонска опрема.

Кадети који се школују за дужности официра Атомско-биолошко-хемијске службе оспособљавају се за вршење дужности у вези са познавањем савремених нуклеарних, хемијских, биолошких и запаљивих оружја, средстава и материјала за радиолошку, хемијску и биолошку заштиту, спровођењем мера заштите на раду и заштите животне средине, реализацијом обуке у јединицама и установама Атомско-биолошко-хемијске службе, као и реализацијом поступака одржавања средстава Атомско-биолошко-хемијске службе. За ову спе-

академији, Центру атомско-биолошко-хемијске одбране, Техничком ремонтном заводу у Крагљевцу, као и акредитованим лабораторијама и заводима за контролу квалитета материјала.

Практични облици наставе реализују се у облику наставних посета, стажирања у јединицама и логоровања, чиме се стечена теоријска знања надограђују у пракси, стиче увид у свеукупни ниво усвојености знања и употребљавају профил дипломираног инжењера технологије.

Завршетком основних академских студија Технолошко инжењерство материјала и заштите дипломирани инжењери технологије стичу потребна знања и вештине за рад у лабораторијским условима и сарадњу са институцијама од високог државног значаја као што су факултети, институти, акредитоване лабораторије, заводи за хигијену и контролу хране, воде, убојних и погонских средстава или медицинске установе.

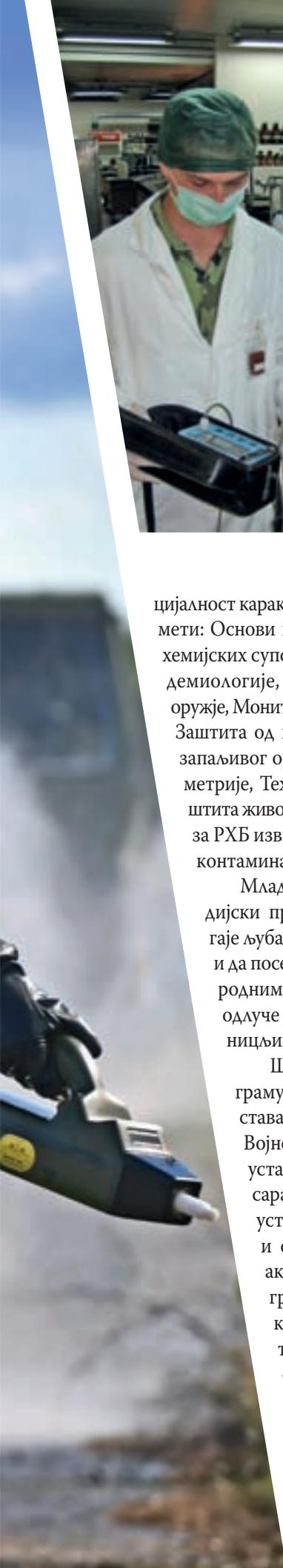
Колико се предано и темељно ради на овом студијском програму сведоче и следеће чињенице: кадети се активно укључују у пројекте који се баве савременим технолошким проблемима; велики број кадета наставља своје школовање на мастер и докторским академским студијама Војне академије и Технолошко-металуршког факултета Универзитета у Београду, а знатан број лица остварио је сарадњу са Организацијом за забрану хемијског оружја (OPCW UN).

Курикулум основних академских студија Технолошко инжењерство материјала и заштите конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведеним школовањем стиче се 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 13,33% академско-општеобразовних, 20,56% теоријско-методолошких, 40,07% научностручних и 26,04% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 89 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 37,08%. ■

цијалност карактеристични су следећи стручни предмети: Основи нуклеарне физике, Хемија отровних хемијских супстанци, Основи токсикологије и епидемиологије, Нуклеарно, хемијско и биолошко оружје, Мониторинг отровних хемијских супстанци, Заштита од нуклеарног, хемијског, биолошког и запаљивог оружја, Основи дозиметрије и радиометрије, Технологија РХБ деконтаминације, Заштита животне и радне средине, Тактика јединица за РХБ извиђање и Тактика јединица за РХБ деконтаминацију.

Млади људи који желе да упишу овај студијски програм требали би првенствено да гаје љубав према хемији, физици, технологији и да поседују изражене склоности према природним и техничким наукама. Они који се одлуче да иду овим путем треба да буду проницљиви и склони критичкој анализи.

Школовање на овом студијском програму је веома захтевно и динамично. Настава се реализује ослонцем на капацитете Војне академије и капацитете јединица и установа Министарства одбране, као и у сарадњи са научним и истраживачким установама у Републици Србији. Кадети и студенти наставу слушају на Војној академији Универзитета одбране у Београду, Технолошко-металуршком факултету Универзитета у Београду, Војнотехничком институту, Техничком опитном центру, Војномедицинској

ВОЈНОМАШИНСКО ИНЖЕЊЕРСТВО

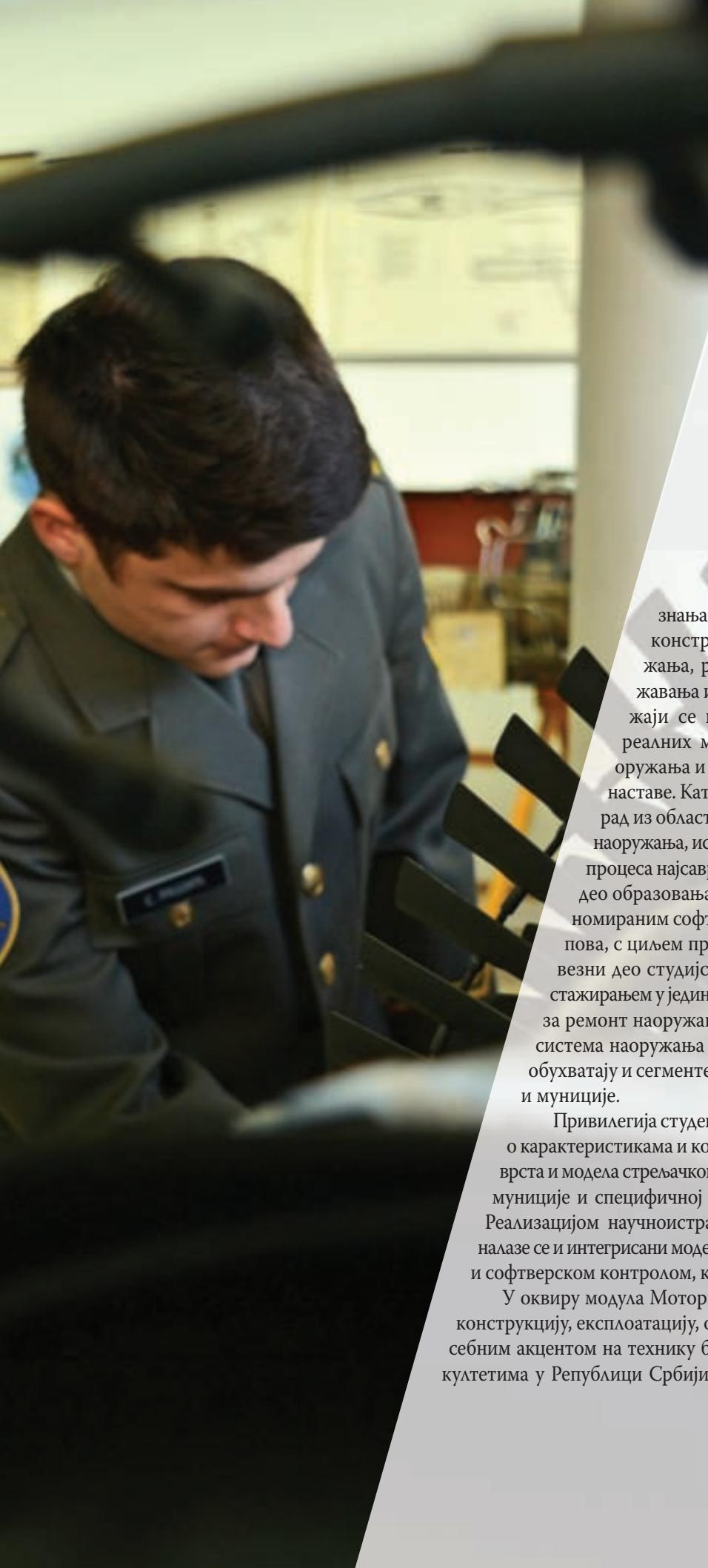
На студијском програму Војномашинско инжењерство школују се будући дипломирани инжењери машинства, који своје запослење могу наћи у јединицама Техничке службе Војске Србије, установама за одржавање, истраживање и развој и испитивање машинских система. Изучавањем садржаја студијског програма кадети и студенти оспособљавају се за позив професионалног официра Војске Србије, односно припремају за дужности команђира, технologа и референта у јединицама, установама, командама или управама, које су у вези са одржавањем и складиштењем материјалних средстава у надлежности Техничке службе, као и послове инжењера (технologа, референта, пројектанта) у предузећима, која се баве експлоатацијом, одржавањем и складиштењем или производњом машинских система. Поред оспособљавања за рад на почетним инжењерским пословима, студијски програм обезбеђује добру основу за наставак школовања на мастер и докторским студијама, које се такође могу завршити на Војној академији.

Школовање машинских инжењера на Војној академији има дугу традицију и концепцију која подразумева да је машинско инжењерство научна област у чијој основи не постоји разлика између војних и цивилних технологија, односно да су знања која се стичу о области наоружања и војне опреме применљива и на машинске системе за цивилну употребу, тако да машински инжењери школовани на академији врло квалитетно обављају послове у предузећима наменске индустрије, цивилним предузећима, лабораторијама за испитивање, институтима итд. На основу постигнутих резултата најбољи дипломирани студенти добијају запослење у истраживачко-развојним организацијама система одбране као што су Војнотехнички институт и Технички опитни центар, где постижу одличне резултате. Исто тако, они могу да наставе школовање на домаћим и страним универзитетима, на којима постижу по правилу одличне резултате.

Студијски програм обухвата полагање 51 испита од укупно 75 расположивих наставних предмета, две стручне праксе и одбрану завршног рада. Структура предмета је таква да се у прве две године школовања слушају теоријско-методолошки и академско-општеобразовни предмети, који дају фундаментална знања из машинства, као и специфична знања која су потребна за рад у систему одбране. Структура предмета поклапа се са структуром предмета осталих машинских факултета у Републици Србији, уз додатне предмете у оквиру којих се изучавају страни језици и војностручни предмети, а обавезно је и физичко оспособљавање. У другој половини школовања студенти се деле по следећим модулима: Наоружање, Моторна возила и Ваздухопловни и ваздухопловни мотори.

У оквиру модула Наоружање изучавају се садржаји који се односе на погон и понашање пројектила од процеса опаљења у цеви оружја, кроз моделе сагоревања барута, преко процеса и модела кретања пројектила у лету, до ефеката дејства пројектила на циљу. Саставни део школовања обухвата и

знања и садржаје о принципима рада и специфичностима конструкције, начинима рада делова и склопова наоружања, режимима експлоатације односно методама одржавања и испитивања система наоружања. Теоретски садржаји се изучавају уз непосредну дидактичку подршку реалних модела система стрељачког и артиљеријског наоружања и нишанских справа у оквиру практичних садржаја наставе. Катедра располаже материјалном базом за практичан рад из области балистике, конструкције наоружања, одржавања наоружања, испитивања наоружања, односно мерења динамичких процеса најсавременијим мерним уређајима и опремом. Саставни део образовања обухвата и савладавање рада у савременим и реномираним софтверским пакетима за конструкцију делова и склопова, с циљем примене у симулацијама механичких процеса. Обавезни део студијског програма је стручна пракса која се реализује стажирањем у јединицама техничке службе и установама и предузећима за ремонт наоружања, обиласцима фабрика и погона за производњу система наоружања и муниције, те посебним облицима наставе, који обухватају и сегменте експлоатације и испитивања система наоружања и муниције.

Привилегија студената и кадета на овом модулу јесте стицање сазнања о карактеристикама и конструкцијским решењима више од 150 различитих врста и модела стрељачког и артиљеријског наоружања, различитим типовима муниције и специфичној опреми за одржавање и испитивање наоружања. Реализацијом научноистраживачких пројеката у саставу материјалне базе налазе се и интегрисани модели система наоружања са електронским управљањем и софтверском контролом, који представљају последњу генерацију у свету.

У оквиру модула Моторна возила изучавају се садржаји који се односе на конструкцију, експлоатацију, одржавање и испитивање моторних возила, са посебним акцентом на технику борбених возила која се не изучава на другим факултетима у Републици Србији, као и инжињеријске машине и моторна возила

опште употребе, чије изучавање представља основу за специфичне стручне предмете. Војна академија располаже материјалном базом која омогућава практичан рад од решавања задатака из области динамике моторних возила, примене савремених софтвера за инжењерско пројектовање и симулације, до изучавања конструкције подсистема возила уз помоћ пресека, функционалних модела возила и возила у целини, као и овладавања технологијама одржавања и дијагностиком подсистема возила. У оквиру студијског програма студенти самостално реализују задатке из области техничке дијагностике, технологија одржавања и испитивања возила. За област дијагностике и испитивања возила академија располаже савременом опремом за мерење статичких и динамичких карактеристика возила, буке, издувне емисије итд. Дијагностичка

опрема омогућава дијагностику свих категорија путничких, комбинованих и теретних возила. У оквиру стручне праксе у јединицама техничке службе и установама/предузећима за ремонт моторних возила и током обиласка фабрика које се баве производњом возила, подсистема возила и опреме, као и реализацијом посебних облика наставе, студенти се упознају са будућим радним местима и захтевима који се пред њих постављају.

На модулу Ваздухоплови и ваздухопловни мотори школују се будући официри техничке службе – ваздухопловнотехничке специјалности и превасходно се осposобљавају за почетне командирске и референтске дужности у области одржавања ваздухоплова за потребе Војске Србије и Министарства одбране, а у зависности од потреба могу бити распоређени на радна места у научноистражи-

вачким установама на пословима пројектовања, производње и испитивања ваздухоплова и ваздухопловних мотора.

Завршетком четврогодишњег школовања (240 ЕСПБ бодова) студенти стичу диплому дипломираног инжењера машинства и оспособљавају се за следећа занимања: командир у јединицама логистике (ваздухопловнотехничко одржавање и/или снабдевање), војни референт за логистику, авио-инжењер за контролу исправности ваздухоплова, инжењер аеро-науке и конструктор ваздухоплова. Током школовања кадети се оспособљавају за употребу савремених CAD/CAM/CAE и PLM система, софтвера за структуралну анализу, прорачунску динамику

флуида, упознају се са употребом адитивне производње и композитних материјала у авио-индустрији итд. Такође, користе капацитете Војнотехничког института, као што су лабораторија за експерименталну аеродинамику и лабораторија за испитивање материјала, што представља одличну материјалну базу за извођење наставе из стручних предмета.

Курикулум ОАС Војномашинско инжењерство конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 13,33% академско-општеобразовних, 21,25% теоријско-методолошких, 40,28% научноструктурних и 25,14% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 49 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 28,06%. ■

ВОЈНОСАОБРАЋАЈНО ИНЖЕЊЕРСТВО

Студијски програм Војносаобраћајно инжењерство конципиран је као програм који обезбеђује школовање за поизвивача официра саобраћајне службе у Војсци Србије. Кадети на овом студијском програму стичу знања неопходна за успешно, савремено управљање саобраћајним и транспортним процесима.

Програм је осмишљен у складу са потребама система одбране за школовањем официра саобраћајне службе – дипломираних инжењера саобраћаја. Заснован је на начелима системског и ситуационог приступа.

Студијски програм је „наследник“ наставног плана и програма по коме су деценијама школовани официри за потребе саобраћајне службе војске. Програм је развијан поступно, у сарадњи са Генералштабом Војске Србије, уз уважавање захтева корисника саобраћајно-транспортних услуга у систему одбране. У њега су утрађена савремена знања из домена саобраћаја и транспорта, као и мирнодопска, мобилизацијска и ратна искуства Војске Србије, али и оружаних снага других држава.

Студијски програм Војносаобраћајно инжењерство оријентисан је на усвајање знања која се првенствено односе на управљање саобраћајем и транспортом, на пружање транспортне услуге, на токове људи и робе, на саобраћајну подршку војним системима, али и на експлоатацију и одржавање саобраћајних средстава и обуку кадрова у домену саобраћаја и транспорта. Програм је усклађен са савременим логистичким трендовима, који захтевају правовремено, активно деловање у виду препознавања потреба и захтева корисника, те прилагођавање система и услуге тим потребама.

Завршетком студијског програма Војносаобраћајно инжењерство стиче се веома цењено и тренутно у Републици Србији дефицитарно академско звање дипломирани инжењер саобраћаја. У додатку дипломи налазе се назначене и додатне компетенције, које указују да је ужа специјалност лица која се школују на овом програму – друмски саобраћај.

Студијски програм чине три групе предмета: предмети општег карактера (заједнички за све кадете Војне академије), предмети који су заједнички са другим студијским програмима техничко-технолошког карактера и предмети специфични за област саобраћаја и транспорта. Сви ови садржаји укомпонованы су у две целине – академски програм и програм стручне праксе, односно програм општевојног и војно-специјалистичког оспособљавања.

Академски садржаји који су заједнички за све кадете Војне академије огледају се у предметима као што су: Математика 1, 2, 3 и 4, Физика 1, Основи тактике 1 и 2, Војно физичко вежбање 1, 2, 3 и 4, Енглески језик 1, 2, 3 и 4, Војна географија са топографијом, Војна историја, Социологија, Војна психологија и Увод у командовање.

Такође, садржаји који су заједнички за више студијских програма техничко-технолошког карактера обухваћени су предметима: Механика 1 и 2, Механика флуида, Основи електротехнике и електронике, Конструктивна геометрија и инжењерска графика, Програмирање 1 и 2, Рачунарски алати, Информационе технологије, Основи логистике, Основи организације, Основи конструкције мотора и возила, Мехатронички системи возила, Теорија кретања моторних возила, Основи заштите ресурса, Защита животне и радијне средине, Средства за погон и заштиту, Материјално и финансијско пословање у Војсци Србије, Телекомуникационо обезбеђење, Организација одржавања, Менаџмент квалитетом, Снабдевање материјалним средствима, Географски информациони систем.

Стручно-апликативни садржаји реализују се кроз предмете као што су: Саобраћајни систем, City логистика, Робни терминал и робно-транспортни центри, Ланци снабдевања, Организација железничког, водног и ваздушног саобраћаја, Планирање саобраћаја, Терети у транспорту, Транспортне мреже, Економика саобраћаја и транспорта, Организација војног путног транспорта, Саобраћајни токови и капацитет друмских саобраћајница, Методе оптимизације у саобраћају и транспорту, Међународни

транспорт и шпедиција, Организација рада у саобраћају и транспорту, Интерmodalни транспорт.

Поред овога, знатан део времена током студирања припада и програму стручне праксе (општевојно и војно-специјалистичко оспособљавање), којим се реализују садржаји непосредно пред надлежним војним ауторитетима, будућим послодавцима, али и корисницима саобраћајно-транспортних услуга. Том приликом кадети демонстрирају стечена узкоспецијализована знања, прилагођена конкретним дужностима и радним местима, као и вештине за обављање одређених задатака. Савладавањем овог програма кадети, осим практичне примене теоријских знања, имају прилику да развију и усвоје одређене вештине, рутине, навике и ставове, неопходне за конкретне дужности официра саобраћајне службе у јединицама у установама Министарства одбране и Војске Србије. Међу најважнијим знањима и вештинама на овом пољу истичу се елементи штабне културе, способност решавања конкретних практичних и стручних проблема, способност доношења одлука, комуницирања, командовања и др.

Стручна пракса комплементарна је са академским делом програма, пажљиво је структурирана и заступљена у довољном обиму.

Академски део програма представља општеобразовну, научну и стручну подлогу за професионалну оријентацију кадета, те основу за правилно разумевање и примену науčених садржаја у пракси унутар система одбране. Тако концепцијан програм омогућава даљу, континуирану едукацију током целокупног радног века и специјализацију за широк опсег радних места у систему одбране, али и ван њега. Ова чињеница обезбеђује лако и успешно интегрисање дипломираних инжењера у ширу друштвену заједницу и привреду.

Курикулум ОАС Војносаобраћајно инжењерство концепцијан је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 15,83% академско-општеобразовних, 21,25% теоријско-методолошких, 37,57% научноструктурних и 25,34% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 95,50 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 39,79%. ■

ЛОГИСТИКА ОДБРАНЕ

Школовање на студијском програму Логистика одбране реализује се по концепту „школовање за позив, односно за запошљавање и образовање током читавог живота“.

Програм је осмишљен за школовање официра логистике – дипломираног инжењера логистике за потребе система одбране, на начелима и логици системског и ситуационог приступа, по логистичким функцијама. Програм је интердисциплинарног карактера, техноекономске оријентације. Студијски програм развијан је уважавајући захтеве логистичких органа ВС и МО.

Савремене логистичке концепције су оријентација на животни циклус, на ток и услугу, у подршци објекта интереса логистике (човек, средство и организациони систем као целина). Тренд у логистичкој едукацији, теорији и пракси и основно логистичко опредељење јесте да се препозна и предухитри захтев корисника и да се утиче на пројектовање на логистичким основама система који очекује подршку.

Свршени кадети имају могућност да наставе образовање на Војној академији, на студијама другог степена из области логистике или на студијским програмима других факултета у грађанству. Завршетком студија кадети стичу академско звање дипломирани инжењер логистичког инжењерства, а у додатку дипломи назначене су додатне компетенције у зависности од изабраног модула (снабдење, одржавање, саобраћај и транспорт, општа логистика – интендантура).

Студијски програм сачињавају три функционалне целине: предмети који су заједнички са другим студијским програмима, предмети који су заједнички за све модуле и предмети који су заступљени на конкретном модулу.

Академски програм је подлога за правилну професионалну оријентацију и развој, за разумевање процеса у одбрани и логистици и подлога за континуирану едукацију кроз радни век. Та целина требало би да буде основа која омогућава да будући официр логистике постане академски образован грађанин који има широк ниво апстрактног мишљења и да се захваљујући таквом академском знању може успешно усавршавати на пољу своје пословне објективне стварности кроз читав радни век, специјализовати

за широки опсег радних места, успешно интегрисати у друштвену заједницу и бити јој од користи.

Заједнички академски садржаји за све модуле студијског програма Логистика одбране сачињавају предмети: Основи логистике; Основи економије; Организација рада; Основи операционих истраживања; Основи квалитета; Моделовање и симулације; Снабдевање материјалним средствима (класе материјала, набавке, модели управљања залихама); Материјално пословање; Финансијско пословање; Управљање информацијама (и пословањем) у логистици; Економија ресурса; Менаџмент подршком у области конкретне логистичке функције. Садржаји који се односе на појединачне модуле покривају специфичности модула са организационо-технолошког аспекта.

Програм стручне праксе, са садржајима и начином реализације, треба пред војним ауторитетима да аргументовано одбрани тврђу да официр као мислећи човек, поред добре академске подлоге, има и потребна занатска (ускоструковна) примењена знања, вештине, навике и ставове, који омогућавају брзо прилагођавање конкретним дужностима и радним местима и оперативно обављање одређених процедура и задатака (управљање процесима, руковођење логистичким пословима и командовање – руковођење логистичким јединицама – организацијама и људима) током обављања дужности у уз洛зи управних и извршних органа логистике и шире. Програм оспособљавања даје знања, развија вештине, рутине, навике и ставове потребне за конкретне дужности официра логистике.

тике и даје стручно-апликативна знања решавање конкретних стручних проблема (брза анализа и доношење одлуке, правилан однос према људима...). Стручна пракса је комплементарна са академским образовањем, пажљиво садржајно структурирана и довољног обима.

Курикулум ОАС Логистика одбране концепцијан је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 13,90% академско-општеобразовних, 20,47% теоријско-методолошких, 36,28% научностручних и 29,35% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 78 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 32,50%. ■

ВОЈНА АКАДЕМИЈА – ШКОЛА ЖИВОТА

Сим што имају прилику да вредно уче и усавршавају се, ученици Војне гимназије и Средње стручне војне школе, као и кадети Војне академије, током школовања воде динамичан друштвени живот, а на располагању им је низ садржаја организованих како би слободно време могли да искористе бавећи се тренирањем омиљених спортова или учешћем у секцијама из области културе. Управо зато се за војно школство везује појам школа живота, у којој се, осим знања, професионалног напретка и сазревања, стичу пријатељства и вештине за цео живот.

ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА ПОЧНЕ ЛЕТЕЊЕ

Виктор Теодосић је кадет треће године Војне академије, студијског програма Војно ваздухопловство, модул пилот хеликоптера. Још као војни гимназијалац желео је

да упише баш тај модул и смер, иако је „у то време у војсци била тежа ситуација што се тиче технике и броја сати налета пилота“.

– У међувремену је дошло до позитивне промене. Имамо нове хеликоптере, наравно и авионе, а повећан је и стандард. Мој студијски програм је веома инспиративан и заиста бих позвао све младе људе да размисле о путу који сам ја избрао. Нисам ни сањао да ћу успети, с обзиром на то да сам знао колико је тежак пријемни, уз оптерећење које сам осећао због здравствених проблема које сам имао као дете. Свакако никако не треба да се обесхрабре – каже момак коме је сан да буде пилот хеликоптера, а студије му иду веома добро.

Селективна обука, која за пилоте креће знатно раније него за остale специјалности, започиње падобранском обуком у 63. падобранској бригади у Нишу.

– Након завршене обуке изврдимо два самостална скока изнад аеродрома, а селективна обука се наставља на аеродрому у Батајници, где након гарантованих 10 сати

лета за све инструктори закључују ко је способан и подобан за ту службу. Војна академија је много уложила у стварање одличних услова за стицање знања и искустава будућих пилота. На симулатору у нашем новом кабинету кадети прве три године пролазе важан део обуке, припремајући се за напреднију, засновану на летењу, која се у 4. и 5. години одвија на аеродрому у Батајници.

Будући пилот каже да Војна академија пружа одлично знање, али и услове за живот кадетима.

– Ту мислим и на ваннаставне активности. Ја сам члан секције војног вишебоја која има одличне услове за тренинг, па вежбамо свакодневно, а у последње време остварујемо и веома запажене резултате. Такозвани пентатлон чине трчање, пливање, пешадијске препреке, бацање бомбе и гађање из пушке – каже Теодосић и додаје да је активан и у секцији рафтинга која постиже значајне резултате, а недавно су на државним првенствима на Ибру и Лиму освојили друго, односно треће место.

Виктор се посебно радује 4. години студија, јер од септембра почиње обука на „газели”, следи хеликоптер Ми-17, па редом, додајући да је због тога и уписао академију и да живи за дан када ће почети летење. ■

Виктор Теодосић,

кадет треће године Војне академије:

– Војна академија је много уложила у стварање одличних услова за стицање знања и искустава будућих пилота. На симулатору у нашем новом кабинету кадети прве три године пролазе важан део обуке, припремајући се за напреднију, засновану на летењу, која се у 4. и 5. години одвија на аеродрому у Батајници. Живим за дан када ће почети летење.

ИСКУСТВО КОЈЕ СЕ НЕ ЗАБОРАВЉА

Милан Ашћерић је кадет четврте године Војне академије, модул пешадија.

Београђанин је, а кад га пријатељи или познаници питају, како му је на Војној академији, каже им – одлично.

– Наравно, као и у свему у животу, понекад је тешко, али се кроз такве ситуације калимо, а труд, рад и дисциплина увек се исплате. Војна академија пружа велики број могућности за учење, напредовање, оспособљавање и стицање нових знања и истакстава. Имао сам прилику да

научим да скијам, као и да прођем обуку у управљању моторним возилима – каже будући официр пешадије.

Милан, који је завршио цивилну гимназију, истиче да Војна академија даје могућност младим људима да у спортским секцијама, и након средње школе, наставе да се баве својим спортом. На питање, на шта је мислио кад је рекао да има и тешких ствари, односно шта му је било најтеже, одговара да је то управо прелаз из цивилног у „војни живот”, или да се то превазиђе уз помоћ наставника и стаreshina, а да се сва правила, за која на почетку мислиш да су проблем, касније увек испоставе као потпуно оправдана.

– Када упоредим себе данас и оног момка на крају средње школе схватим да сам знатно сазрео и увео ред у свој живот, на који гледам другачије, а и многе ствари сада више ценим. У међувремену, циљ ми је постао да што више напредујем и остварим се у овом послу. Пре Војне академије тренирао сам карате, носилац сам црног појаса у том борилачком спорту, па сам овде наставио, јер имамо одличне услове за тренинг. Спортске секције воде професори физичког васпитања – каже кадет Ашћерић.

Додаје и да, кад је реч о култури, Војна академија кадетима пружа услове да се у потпуности остваре.

– Осим музејима, академија организује посете изложбама, позоришним представама, а понекад идемо и на промоције књига. Дружење је посебна прича. Овде сам стекао много добрих пријатеља, а морам да кажем да су другарства која сам стекао на Војној академији различита од оних пре. Захтевни услови које заједно пролазимо на терену, заиста нас зближе на посебан начин, па смо ту једни за друге, да се међусобно бодримо и помажемо. То се не заборавља.

Милан Ашћерић, кадет четврте године Војне академије, модул пешадија:

– Дружење је посебна прича. Овде сам стекао много добрих пријатеља, а морам да кажем да су пријатељства која сам стекао на Војној академији различита од оних пре. Захтевни услови које заједно пролазимо на терену, заиста нас зближе на посебан начин.

ЗНАЊЕ ЂЕ МЕ УЧИНИТИ КВАЛИТЕТНИЈИМ ЧОВЕКОМ И ОФИЦИРОМ

Анђела Вучковић је кадет треће године Војне академије, на студијском програму Војно-електронско инжењерство, модул информациони системи.

Какви су утисци после три године?

– Била сам у првој генерацији девојака које су завршиле Војну гимназију и некако се само од себе наметнуло да упишем Војну академију, а и патриотска осећања су превагнула – објашњава нам Анђела. – Кажу да сам добра у говорничим вештинама, али знам и са бројевима, у математици и физици.

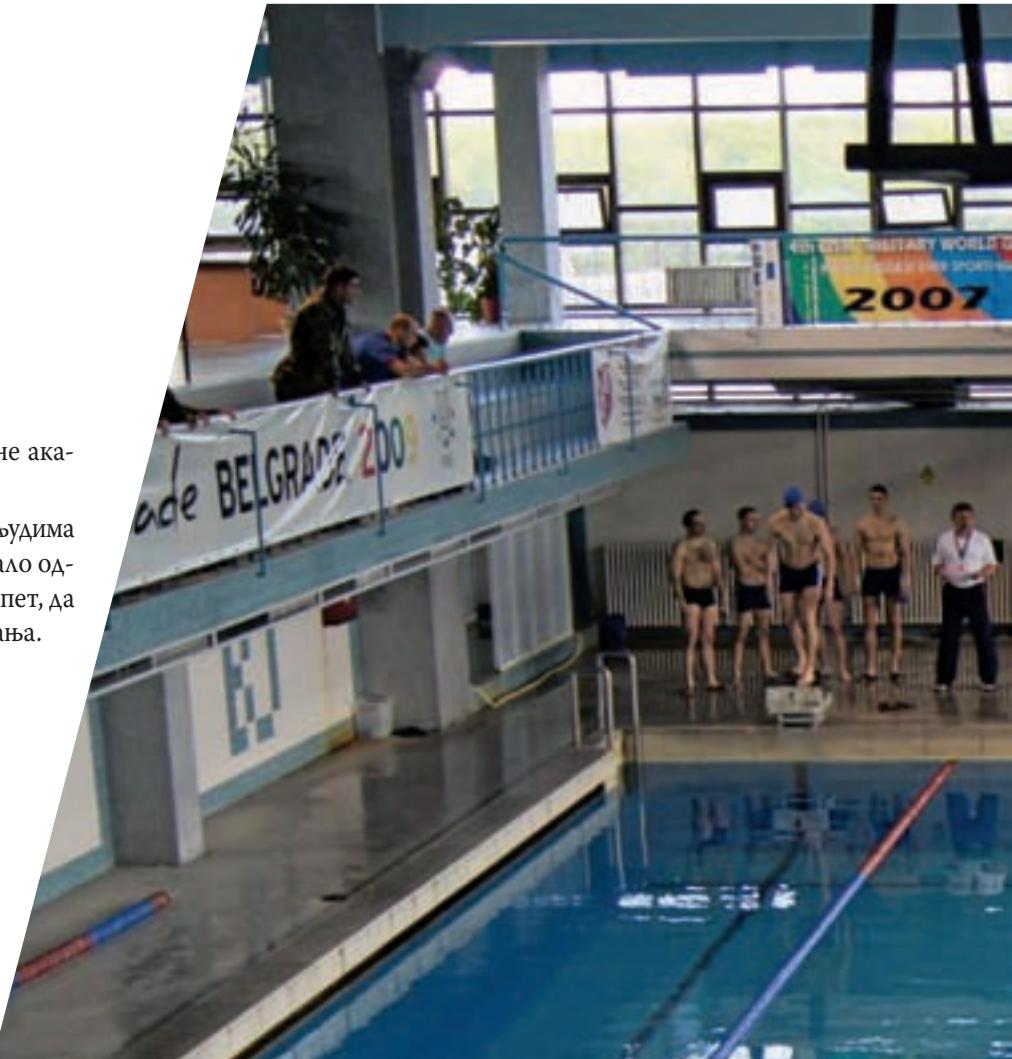
Осим тога воли да трчи, капитен је одбојкашке секције која бележи запажене резултате у Универзитетској лиги, а посебно је срећна због дружења с пријатељима.

– Војну академију увек бих препоручила људима који воле изазове а да су спремни да се помало одрекну неких ствари које младост носи, али опет, да очекују велику предност због таквог одрицања – каже Анђела, уз још једно подсећање да су за њу највећи квалитети Војне академије прави пријатељи, као и знање које је стекла.

Анђела Вучковић, кадет треће године Војне академије:

– Војну академију бих увек препоручила људима који воле изазове а да су спремни да се помало одрекну неких ствари које младост носи, али опет, да очекују велику предност због таквог одрицања.

КАДЕТСКА БРИГАДА БДИЈЕ НАД КАДЕТИМА

Кадетска бригада је унутрашња јединица Војне академије, задужена да обезбеди несметане услове за живот и рад кадета. Тежишно се ангажује на посебним облицима наставе од прве до четврте године, а то подразумева и обуку у скијању, логоровање 1 и 2, обуку у управљању моторним возилима и наравно, круну школовања, завршну вежбу кадета. Капетан Бојан Цветков завршио је Војну академију, пре тога Војну гимназију, а од 2016. године је

командир вода војноелектронског инжењерства ПВО у Кадетској бригади.

– Могло би се рећи да старешине из Кадетске бригаде бдију над кадетима, усмеравају их и подржавају њихове најбоље особине. Командри водова су свакодневно с кадетима, од буђења до вечери, у две смене, и задужени су за праћење њиховог рада – каже Цветков који описује како изгледа просечни радни дан кадета.

*Капетан Бојан Цветков,
командир вода војноелектронског
инжењерства ПВО
у Кадетској бригади*

кошарка, одбојка, стрељаштво и други, и још једном подсећа на одличне услове за бављење спортом на војној високошколској установи.

– Наш спортски центар је један од најсавременијих у граду. Има више сала, теретану кардиоцентар и базен, ваздушну стрељану и атлетски стадион – истиче командир вода.

Устајање је у 6.00 сати, након чега крећу јутарње вежбање или стројеви тренаж, у зависности од тога који је дан у недељи. Следи доручак, па јутарња смотра, а онда одлазе на наставу. Имају од шест до осам часова дневно, а у паузи између часова је ручак. Поподне, ако нема наставе, кадети имају слободне активности или часове учења. Ту су различите секције, а тада могу и да се друже у својим собама.

Ти млади људи можда на самом почетку нису свесни да у том строју с њима стоје њихови најбољи пријатељи, будући кумови и људи с којима ће проводити остатак живота и зато морају да гаје тај добар однос, како би увек могли да се погледају у очи и стану једни поред других.

Када представља секције које ти млади људи похађају у слободно време, капетан с поносом издава музичку, за коју су недавно набављени врхунски инструменти и која је имала више запажених наступа, па је интересовање за секцију велико.

– Ту је и низ других секција, од снукера, за који имамо посебну салу, до војног вишебоја, који представља врхунац војних спортова, а између су сви остали спорти – фудбал,

КОМАНДИР ВОДА – „ЛИЦЕ ВОЈСКЕ“

Један од професора са Катедре друштвено-хуманистичких наука Војне академије потпуковник доцент др Срђан Старчевић, који води беседничку секцију, посебно истиче важност функције командира вода у Кадетској бригади.

– То је официр до чина капетана прве класе, који је старешина за тридесетак младих људи. Води рачуна о њиховим потребама, о дисциплини и функционисању колектива, али им је и својеврсни модел – како се старешина опходи према потчињенима и према претпостављенима. Они од њега практично уче те прве војничке ствари. Иако им не предаје, веома им је важан, па би се могло рећи да на кадета, кад је реч о војничком одрастању, највише утичу командир вода, неко од наставника, најчешће стручног предмета, и на крају, кад дође у јединицу, први командир чете или батерије. То су три најважнија човека за кадета и младог официра. А командир вода је то „лице војске“ које кад среће кад крене на академију, па зато Војска и Војна академија за тај посао бирају најквалитетније младе старешине – каже потпуковник Старчевић.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ ВМА

Министарство одбране је, у циљу хармонизације високог образовања система одбране са високим образовањем у Републици Србији, 2009. године покренуло иницијативу за акредитацију студијских програма и формирање Факултета. У складу с тим, ВМА је, након прве акредитације интегрисаних академских студија медицине у оквиру Високе школе ВМА и добијања дозволе за рад 2009. године, уписала прву класу кадета школске 2009/2010. године.

Акредитацијом академских специјалистичких студија и академских докторских студија из области медицине, паралелно са оснивањем Универзитета одбране у Београду 2011. године, Висока школа ВМА прерасла је у Медицински факултет ВМА и постала организациона јединица Универзитета одбране у Београду.

Медицински факултет ВМА Универзитета одбране у Београду примењује савремене приступе и сазнанја из области медицинских наука, кроз организацију и реализацију школовања у систему одбране. Јединствен је у земљи и региону по томе што обједињује медицински и војни позив.

Мисија Медицинског факултета ВМА је да полазницима студија обезбеди врхунско образовање у области медицинских наука, потстичући истраживачки дух, самосталност и одговорност у раду да би, као стручњаци у различитим областима медицинске струке и науке, својим вештинама и знањем допринели унапређењу војног здравства и били примерни академски грађани.

Визија Медицинског факултета ВМА је да створи академске грађане који ће по својим способностима бити равноправни са европским и светским стручњацима у области медицинске струке и науке, а посебно војне медицине.

КИ

На основу акредитованих програма, Факултет реализује наставу на следећим студијским програмима:

- Интегрисане академске студије медицине;
- Докторске академске студије биомедицине – модули:
 - Неуронеуруе,
 - Фармакологија и токсикологија,
 - Молекуларна медицина,
 - Превентивна медицина,
 - Клиничка медицина;
- Специјалистичке академске студије:
 - Трауматологије,
 - Медицинске токсикологије,

- Фармакокинетике и биоеквиваленције лекова,
- Имплантати у оралној медицини,
- Орално здравље и пародонтална медицина,
- Биоинжињерство и медицинска информатика,
- Хируршко-ортодонтско лечење деформитета лица и вилица,
- Орална медицина;

- Основне струковне студије – струковна медицинска сестра.

ИНТЕГРИСАНЕ
АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ
МЕДИЦИНЕ

Интегрисане академске студије медицине на Медицинском факултету ВМА трају шест година (12 семестара) и носе 360 ЕСПБ бодова. Курикулум је заснован на три постулата. Први је језгро које постоји на свим студијама медицине у виду 43 обавезна предмета; други је велики број изборних предмета – укупно 27; трећи се заснива на стицању знања и вештина које ће кадете оспособити за рад у областима медицине у којима су се до сада углавном ангажовали припадници војне санитетске службе – првенствено у организацији и збрињавању већег броја људи у условима природних катастрофа и масовних несрећа услед дејства хемијских, биолошких и нуклеарних агенаса, са чиме се, као обликом тероризма, савремени свет све чешће суочава.

На конкурс се могу пријавити кандидати који су држављани Србије и који су завршили гимназију или средњу школу здравствене струке или ветеринарског усмерења у четврогодишњем трајању. Сви кандидати пре полагања пријемног испита, који је исти за све државне медицинске факултете, пролазе проверу физичке способности, обавезан здравствени преглед и психолошко тестирање. Ови тестови су елиминацијоног карактера и

само кандидати који задовоље критеријуме приступају полагању пријемног испита из биологије и хемије. Након тестирања кандидати се рангирају на основу успеха постигнутог током четврогодишњег средњошколског образовања (максималан број бодова 40) и броја бодова оствареног на пријемном испиту из биологије и хемије (максималан број бодова 60). Минимум оствареног броја бодова на сваком тесту је 16 (50% + 1 бод на сваком од тестова). Као члан Заједнице медицинских факултета Србије, факултет мора да обезбеди полагање пријемног испита истог дана,

у истом термину као и на свим другим медицинским факултетима у земљи. Уговором се дефинишу права и обавезе кадета, који имају статус војних лица, пролазе војну обуку, буџетски су студенти и смештени су у интернату Војне академије. На 5. и 6. години студија предвиђено је да буду смештени у интернату Војномедицинске академије, чиме се постиже лакши приступ клиникама и ефикасније савладавање практичног рада са пацијентима.

Настава је интерактивна, а кадетима је омогућен рад у малим групама. На почетку студирања сваком кадету додељује се ментор који прати његов рад и усмерава га током целокупног школовања. Ваннаставне активности нису обавезне, али доприносе остваривању квалитетнијег друштвеног живота кадета током школовања. Реализују се ангажовањем кадета у разним спортским дисциплинама и секцијама на Војној академији, као и на курсевима страних језика. Услови за пријем у професионалну војну службу по завршеном школовању такође су дефинисани уговором. Сви који дипломирају, након одређеног рада у војногарнизонским јединицама као лекари опште праксе, моћи ће да конкуришу за здравствене специјализације. ■

ОФИЦИРИ СА ДВЕ УНИФОРМЕ

НА МЕДИЦИНСКОМ ФАКУЛТЕТУ ВМА ШКОЛОВАЊЕ ЗАВРШАВАЈУ КАДЕТИ 7. КЛАСЕ, А НА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈУ СУ ПРИСТИГЛЕ ЊИХОВЕ КОЛЕГЕ 1. КЛАСЕ, КОЈИ СУ ПРОВЕЛИ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ У ТРУПИ. ШКОЛОВАНИ СУ ДА БУДУ ЛЕКАР И ОФИЦИРИ И ДА С ПОНОСОМ НОСЕ ДВЕ УНИФОРМЕ, КОЈЕ ЂЕ ОВЕ ГОДИНЕ ОДЕНУТИ ЈОШ 40 КАДЕТА, А НА ПРВУ ГОДИНУ СТУДИЈА БИЋЕ ПРИМЉЕНО И 10 САМОФИНАНСИРАЈУЋИХ СТУДЕНТА.

Тијана Станојковић, кадет 7. класе Медицинског факултета ВМА:

– Медицински факултет ВМА изабрала сам како бих студирала у цењеној медицинској, образовно и научно-истраживачкој установи. Школовање је бесплатно, као и уџбеници, а доступна нам је и стручна литература. Након студија имамо загарантован посао и могућност избора специјализације. Радимо у мањим групама, имамо менторе и свако од нас може да стекне боље образовање јер нас професори воде од првог дана и упућени су у оно што радимо. Доста је и практичног рада – професори нам омогућавају да радимо са њима док прегледају пациенте, одлазимо на клинике, укључују нас у рад Центра хитне помоћи, зову да видимо специфичне случајеве, бавимо се истраживачким радом. Испити се не разликују много од оних на цивилном факултету, али ми морамо да их све положемо у року, без преношења у следећу годину. Медицински факултет ВМА сам изабрала јер је професија војног лекара изазовна, перспективна, часна, хумана, одговорна и, наравно, зато што волим тај посао.

Павле Илић, кадет 8. класе Медицинског факултета ВМА:

– Медицина ме је увек занимала, посебно војна, јер у породици имам са једне стране медицинаре, а са друге припаднице Војске, тако да су ми близке обе професије. За овај факултет сам се одлучио јер у односу на цивилни имамо много више практичног рада. Осим тога, поред медицинских предмета током школовања имали смо обуку у веслању, скијању, а стекли смо и возачку дозволу. Живимо у интернату, међусобно се мотивишемо, подржавамо, заједно учимо и генерацијски се међусобно добро повезујемо, што ће нам много значити у животу. Са друге стране, почели су да пристижу на специјализацију бивши кадети овог факултета и њих увек можемо да питамо за помоћ, савет, за све што нам треба. Када завршим факултет, чека ме сигуран посао. Војни лекар је изазовна професија и велике су могућности за напредовање, како стручно, тако и у служби. Бићемо и лекари, али и официри. И часно ћемо носити обе униформе.

Капетан Горан Савић, лекар на 1. години специјализације из интерне медицине, једно сарадник у настави на предмету патолошка физиологија, својевремено кадет 1. класе Медицинског факултета ВМА, најбољи у класи:

– За овај факултет су ме определили поверење које наш народ има у ВМА и рад у малим групама. Професори су нам за разлику од других цивилних факултета били доступни 24 сата. Стекли смо потребна теоријска знања, али су нам указивали на то шта ће нам од тих знања бити важно за живот, за сутра. Ми нисмо учили само за испите већ и за живот. Поред општемедицинских предмета, током школовања имали смо и војнообразовне предмете – ратну хирургију, ратну анестезију, ратну интерну медицину, збрињавање у условима масовних катастрофа, војну топографију... Обучавани смо како да брзо реагујемо у условима природних катастрофа, па и епидемија, сагледавали смо и рад наших славних претходника кроз историју војног санитета. Прошли смо и обуку на терену и имали редовна бојева гађања. Када сам завршио факултет и дошао у јединицу био сам потпуно спреман да радно одговорим на све задатке које сам имао и као официр и као лекар. Тако да је наша војничка и медицинска обука имала ефекта. Учени смо да будемо више од лекара. Ми смо првенствено официри, који носе чинове у војсци и то је наш позив.

Када смо се вратили на ВМА, овај пут на специјализацију, професори су нам се обрадовали јер су у нама видели резултате свог рада. Са нама ова установа има будућност, а факултет континуитет, јер ми ћемо једног дана бити и будући наставници и научни посленици.

ВОЈНА ГИМНАЗИЈА

Све је почело од школске 1970/1971. године, када дотадашња Десета београдска гимназија није уписала ученике и када је уступила простор првим генерацијама Војне гимназије. Претече Војне гимназије, по циљевима, начину организовања и полету оних који је чине, јесу Гимназија Александра I Карађорђевића и Ваздухопловна гимназија „Маршал Тито“.

Краљ Александар I Карађорђевић подигао је 1932. године Дом за ученике средњошколце на терену Логора пешадијске и подофицирске школе, да би у њему 1933. отворио и Прву мушку гимназију. Све до 1936. године дом и школа радили су у истој згради (садашњи Архив Југославије), под надзором Управе Двора.

„Задатак је Дома да своје питомце, редовне ученике Мушки гимназије Краља Александра I у Београду, васпитава и пружи им добро опште образовање, примењујући најбоље васпитне методе и развијајући у њима здраво и снажно југословенско национално осећање”, забележено је у извештају за школску 1933/1934. годину.

Капацитети те школе су у односу на интересовање за упис били недовољни, па је одлучено да се у непосредној близини дома изгради школска зграда, која је требало да послужи као узор, по коме ће се, према приликама и потребама, урадити све нове гимназијске зграде у отаџбини.

Зграда је изграђена и одржавана из државног буџета. Настава је почела школске 1936/1937. године, решењем Министарства просвете, чиме и надзор прелази са Управе Двора на Министарство просвете.

У другом светском рату окупатор је дом преуређио у касарну, а гимназијску зграду у команду, девастирајући инвентар и школску функционалност простора. Тих година Гимназија краља Александра била је једина средња школа која није прекидала са радом, користећи разне просторе, па и оне у приградским насељима.

Министарство просвете Србије од 1945. године враћа гимназију у њену зграду, мењајући јој назив од Једанаесте мешовите, преко Прве мешовите до Десете београдске гимназије 1960. године. У том периоду било је више адаптација ради ублажавања недостатака основног школског простора, чак и на рачун услова за савремену наставу.

Војну гимназију основало је 1970. године Државно министарство одбране, са задатком да се припреме и мотивишу ученици за наставак школовања на војним

академијама. Наставни план и програм верификовао је Републички секретаријат за науку и образовање.

У данашњој Војној гимназији посебна пажња посвећује се стицању опших знања од фундаменталног значаја за студије на Војној академији, формирању и развоју мотивације, етичких особина личности, интелектуалних и психофизичких способности неопходних за позив професионалног официра. Ученици долазе из свих крајева земље. Заједничка жеља им је да наставе школовање на Војној академији и постану официри Војске Србије. Сви ученици станују у интернату Војне гимназије и носе цивилну одећу коју им обезбеђује школа. Свршени ученици Војне гимназије редовно су међу најуспешнијим студентима на Војној академији.

Војна гимназија у Београду је школа са интернатом, где су ученицима обезбеђени услови за становање, спортске и културне активности и реализацију наставе. Трошкове смештаја, исхране, одеће, здравствене заштите и школског прибора сноси Министарство одбране. Интернат се налази у Хумској 22, поред стадиона ФК „Партизан“, а школска зграда је близу сквера Топчићдерска звезда и удаљена је од интерната 1.700 метара.

Циљ школовања је формирање и развој одговарајућих интелектуалних, морално-врљих и физичких способности неопходних за успешан наставак даљег школовања и сналажење у свакодневном животу, те неговање и раз-

вијање етичких особина личности, патриотизма и родолубља.

Школовање у Војној гимназији траје четири године. Ученици се школују по Наставном плану и програму гимназија општег смера са специфичним војним садржајима. Војни садржаји изучавају се кроз наставне предмете: Војна топографија, Стројева обука, Војна обука, Основи тактике, Наружање са наставом гађања, Морал војске и војна етика. Током реализације војних садржаја ученици носе маскирну униформу.

Такође, ова установа је специфична и по посебним облицима наставе, изборним факултативним предметима и различитим ваннаставним садржајима. Део војне тематике реализује се факултативном наставом, а добром организацијом и честим посетама војним установама и јединицама ученици се снажно мотивишу за војну професију.

Ученицима су на располагању изборни предмети, посебни облици наставе, секције и бројне ваннаставне активности.

Факултативни предмети који се изучавају током школовања су: Нацртна геометрија, Геологија, Трећи страни језик, Педагогија, Развојна психологија и Социјална психологија. Посебни облици наставе су: период прилагођавања за први разред са обуком у пливању, обука у скијању, екскурзије и наставне посете, посете и обиласци установа Министарства одбране и јединица Војске Србије.

У школи сваке године функционише више од 20 секција, од којих су најпосећеније: секције из обавезних

предмета као и спортске: стрељачка, мали фудбал, атлетика, гимнастика и друге.

Војна гимназија за своје ученике организује ваннаставни васпитно-образовни рад из области културно-забавног живота, спорта, научнотехничке делатности и ученичких друштвених организација.

Задатак школе је да се у добро организованој средини ученицима пружи што шире опште образовање, да се усмере ка војном позиву и постану часне, одговорне личности.

Од оснивања Војна гимназија је отворена установа према грађанству, а данас и израженије, тако да су укључени у све активности средњошколаца на нивоу општине, Града и Републике. Често је и домаћин многим културно-забавним манифестијама, такмичењима у знању и спорту. Ученици Војне гимназије остварују запажене резултате на такмичењима у знању које организује Министарство просвете, науке и технолошког развоја, а традиционално су међу најболима у спортским дисциплинама на нивоу општине, а у појединим дисциплинама (атлетика и гимнастика) и на нивоу Града Београда и Републике Србије.

Многобројни ученички успеси на такмичењима оправдавају крилатицу школе „Знање је наше оружје”.

У више наврата групе ученика посетиле су, у организацији Српске православне цркве, Свету Гору. Ученици редовно учествују на сајмовима образовања и присуствују у медијима, што доприноси повећаном интересовању младих за упис у школу. На једно место у Војној гимназији сваке године конкурише до 10 кандидата.

За време школовања ученици су смештени у интернату Војне гимназије, који је комплетно реновиран и поседује све неопходне садржаје за интернатски начин живота. Реновиране су ученичке собе, дневни боравци, тоалети, соба за посете, читаоница и друге просторије.

Школа поседује неопходне капацитете за бављење спортом, а 2020. године отворена је ваздушна стрељана која је најсавременија у Републици Србији.

Колектив професора и васпитача чине цивилна и професионална војна лица. Поред образовно-васпитних задатака они се брину и о целокупном животу и раду ученика, а успешно сарађују и са родитељима.

Министарство одбране расписује конкурс за пријем ученика на школовање у Војну гимназију. Кандидати који испуњавају опште и посебне услове конкурса за пријем подлежу провери знања из српског језика и математике, провери физичке способности, психолошкој, медицинско-здравственој процени и безбедносној провери.

Школска зграда налази се у Улици Петра Чајковског 2, а интернат у Хумској 22. ■

ОДЛУКА КОЈА СЕ ДОНОСИ САМОСТАЛНО

Јована Живковић је ученица четвртог разреда Војне гимназије. Из Параћина је и жели да упише АБХО смер на Војној академији. На питање како је било претходних година у школи, каже да никог није знала када је дошла, а да, као и сваки млади човек, није одмах била сигурна да је то права одлука, „али је касније било јасно да јесте”.

– Имала сам 14 година и нисам познавала никог ко је уписао Војну гимназију или је на Војној академији. На сајту школе сам сазнала све неопходне информације, а одлуку сам донела сама и због тога сам посебно поносна.

Јована је извиђач. Одреду се придржила када је дошла у гимназију и каже да је срећном чине многе извиђачке дисциплине, те да често имају активности и такмичења.

– Дисциплине које пролазимо, као што су чворови или топографија, биће нам потребне и на академији. Осим међу извиђачима, активна сам и у фолклорној секцији, којој сам се придржила одмах и тако наставила своје интересовање из основне школе – каже Јована и додаје да је сплет игара из Врања последње што су играли.

У Војној гимназији, према њеним речима, осим уобичајених спортских секција, као што су фудбал, одбојка или кошарка, веома су посвећене оне посвећене борилачким спортома, а на располагању им је и модерна стрељана. За оне који желе да се опробају у уметности, ту су драмска и музичка секција.

Што се тиче поруке коју би послала својим младим пријатељима који размишљају да упишу Војну гимназију, она их подсећа да је то школа општег смера и има исте предмете као и класична гимназија, уз додатак војних, као што су постројавање и, у трећој години, војна обука.

– Војну гимназију препоручујем свим младим људима. А да ли је то добра одлука, бићете сигурни након периода прилагођавања, који сви имају на располагању када дођу. Дакле имате прилику да одлучите да ли желите да останете. Ова школа нас заиста добро припрема за Војну академију, али и за живот који је пред нама. У интернату смо 24 сата и слободно време користимо за дружење, а пријатељства из интерната су нешто заиста посебно, јер ми смо као породица – каже девојка којој су најбоље другарице Бранкица, Тајана, Петра, Андријана и Сара.

Јована Живковић, ученица четвртог разреда Војне гимназије:

– Војну гимназију препоручујем свим младим људима. Ова школа нас заиста добро припрема за Војну академију, али и за живот који је пред нама.

СРЕДЊА СТРУЧНА ВОЈНА ШКОЛА

Средња стручна војна школа – „1300 каплара“ намењена је за школовање подофицира Војске Србије одређеног рода или службе. Систем школовања младих подофицира има веома дугу традицију. Још 1866. године били су установљени посебни курсеви за школовање и обуку подофицира, а прве припреме за формирање подофицерских школа отпочеле су одмах после српско-бугарског рата 1885. године. „Законом о устројству војске“ из 1886. године било је предвиђено формирање две сталне подофицерске школе, Пешадијске и Артиљеријске, да би до краја 19. века биле основане, поред наведених, Инжињеријска подофицерска школа и Коњичка подофицерска школа, чиме је процес образовања подофицерских школа за сваки род војске у Краљевини Србији био завршен.

Масовније школовање младића из грађанства, односно ученика који су завршавали основну школу, почиње тек после 1950. године. Развој наоружања и војне опреме и потребе југословенских оружаних снага у том смислу били су доминантни чинилац који је од почетка утицао на стручно профилисање ових школа, дефинисање њихових циљева и задатака, пројектовање и додградњу наставних планова и програма, све у складу са релевантним параметрима који су одређивали улогу и функцију подофицерских школа у систему одбране. Тако су с временом формиране школе разних војних профиле, распоређене на територији читаве тадашње земље. Након распада СФРЈ и ратних дешавања деведесетих година 20. века све средње војне школе премештају се на територију Србије.

Иако су се облици школовања подофицерског кадра током историје мењали, Средња стручна војна школа – „1300 каплара“ наставља такву традицију школовања, уз савременији наставни приступ и модерну технолошко-техничку опрему.

Задатак школе је оспособљавање ученика за војни позив како би се добио ефикасан и делотоворан подофицир, експерт у тактичком и техничком аспекту војне делатности, носилац индивидуалне обуке војника, реда, дисциплине и бриге за потчињење.

Основни циљ школовања јесте стицање одговарајућег општег образовања, општевојних и војностручних знања

и вештина. Пратећа активност је и рад на повећању стручних и психофизичких способности, повећање моралних вредности за обављање војне службе у статусу професионалног подофицира, као и изградња одговорности, оспособљавање за интелектуалне и етичке изазове подофицирског позива, те неговање родољубља.

Слоган школе је ДЕЛА, НЕ РЕЧИ, а у складу са наведеним трудимо се да то и оправдамо.

Школовање у Средњој стручној војној школи – „1300 каплара“ траје четири године. Општеобразовни, општевојни и војностручни садржаји изучавају се у прве три године школовања у седишту школе, док се стручноспецијалистички део и наставак општевојног дела реализује у центрима за обуку Војске Србије, где се ученицима школе омогућава, поред теоретског дела, и практичан рад на одговарајућим средствима и опреми која се налази на употреби у Војсци Србије. У наставним плановима и програмима утврђени су и посебни облици наставе и факултативни предмети и садржаји, као и различити ваннаставни садржаји.

Посебни облици наставе које наши ученици похађају су: период прилагођавања за прву годину, обука у пливању, обука у зимским условима (скијање), обука у управљању моторним возилима, различити облици логоровања, војна и индивидуална обука, стажирање у јединицама Војске Србије. Такође, омогућене су им и наставне посете које су прилагођене смеру и интересовању ученика, као и екскурзије.

У факултативне облике наставе спадају: обука у радиогонометрисању, изучавање другог страног језика, курсеви из информатике, психологије и педагогије, различити садржаји који омогућавају развијање опште физичке припремљености.

Наша школа за ученике организује ваннаставни васпитно-образовни рад из области научнотехничке делатности, спорта, културно-забавног живота и ученичких друштвених организација. Ученици Средње стручне војне школе – „1300 каплара“ редовно остварују завидне резултате на спортским такмичењима, као и на међународним такмичењима из страних језика. Средња стручна војна школа аплицирала је и за EUMSSF – European Union of Military Secondary Schools Forum, где очекује и међународно признање и чланство у наведеном савезу.

За ученике који се определе за школовање у Средњој стручној војној школи обезбеђен је интернатски смештај, осим у случајевима реализације специјалистичке обуке и посебних облика наставе. Услуге интернатског смештаја, исхране, одеће, здравствене заштите и самог школовања бесплатне су, тј. обезбеђене су из средстава Министарства одбране.

Бригу о образовању, раду и васпитању ученика води ефикасан тим професора и старешина, сачињен од цивилних и од професионалних војних лица.

Ученици се тренутно школују на три смера:

1. Ратно ваздухопловство и противваздухопловна одбрана (са два смера, односно четири специјалности),

2. Јединице за електронска дејства и

3. Телекомуникације и информатика.

У наредном периоду школовање ученике на смеровима: Артиљеријско-ракетне јединице ПВО, Ваздушно осматрање и јављање. Такође, постоје интересовања за стручно-специјалистичко усавршавање цивилних лица за рад у Војсци Србије и Министарству одбране, а исказане су и потребе Војске Србије за школовање подофицира санитетске службе (медицински техничар – општи смер, фармацеут).

По завршетку школовања, поред звања подофицира Војске Србије, ученици добијају звање техничара одређене специјалности.

Пут до школовања у Средњој стручној војној школи – „1300 каплара“ води преко конкурса, који се расписује у првом кварталу године и објављује на сајту (www.vojnaskola.mod.gov.rs).

Кандидати подносе пријаву територијалном органу регионалног центра МО на територији сталног места боравка, где ће добити информације о општим и посебним условима конкурса. Они подлежу провери физичке способности, провери знања из математике и физике, психолошкој, медицинско-здравственој процени и безбедносној провери. Кандидати који прођу наведену селекцију рангирају се према постигнутим резултатима. Број кандидата одређује се на основу пројектованог броја потребних ученика у Средњој стручној војној школи за сваку годину.

Право конкурса за упис имају сви ученици који текуће школске године завршавају осми разред основне школе или су завршили школу претходне школске године. ■

СТРУКА ЗА ВОЈСКУ

Јован Николић је ученик треће године Средње стручне војне школе, смер Ратно ваздухопловство и противваздухопловна одбрана, специјалност електроопрема и инструменти ваздухоплова. Ученик треће генерације те школе каже да „свакако у почетку ништа није лако”.

– Прва година је увек тешка, али сада, након одређеног времена, јасно је да је ово заиста сјајно животно искуство које бих свима препоручио. Најинспиративнији су ми стручни предмети који су веома занимљиви, сваке године их има све више, а на крају, у четвртој години, одлазимо у центре за обуку у Батајници и у Земуну, а тамо је све повезано са струком. Спој предмета и праксе – каже Јован.

– Ученике Средње стручне војне школе обучавају за средства која су на располагању, а тога је све више – каже он.

– Да би се овај посао радио како треба, курс од шест месеци није довољан, а школа је право решење. Ваннаставне активности и друштвени живот у нашој школи су веома развијени и богати, доста је секција, а тренутно најразвијенија спортска дисциплина, којом се и сам бавим, јесте стрељаштво. Реновирана је ваздушна стрељана и заиста имамо перфектне услове – каже Јован који се такмичи у дисциплини ваздушни пиштолј, с најбољим оствареним резултатом 535 од 600, и све је боли.

Истиче да школа традиционално постиже добре резултате у радиогониometriji, али и у веслању.

– У школи је организован велики број борилачких секција, а постоје и секције намењене ученицима са израженим уметничким склоностима, као што су драмска или музичка.

Драмску секцију води професорка српског језика и реч је о читавој малој позоришној продукцији, па имају ученике који се баве само сценографијом, звуком или осветљењем, а праве и костиме, зато не чуди што за драмску секцију влада велико интересовање. ■

Јован Николић,
ученик треће године
Средње стручне
војне школе:

– Ваннаставне активности и друштвени живот у нашој школи су веома развијени и богати, доста је секција, а тренутно најразвијенија спортска дисциплина, којом се и сам бавим, јесте стрељаштво.

Средња стручна војна школа и Војна гимназија Сличности и разлике

Троје најбољих ученика из Средње стручне војне школе има могућност да упише Војну академију. Специфичност Средње стручне војне школе у односу на Војну гимназију је то што, за разлику од гимназије (која има војну обуку само од краја треће године), њени ученици на крају сваке школске године пролазе основну пешадијску обуку у центрима за обуку. Такође, ученици Средње стручне војне школе добијају прилику да положе возачки испит, а за разлику од ученика Војне гимназије, од првог дана школовања у школу иду у униформи. За крај, вероватно најважнија разлика: по завршетку средње школе они постају старешине Војске Србије у чину водника. Друштвени живот у обе школе, које деле исти простор и заједнички смештај у интернату, испуњен је бројним садржајима.

**МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
УНИВЕРЗИТЕТ ОДБРАНЕ
расписује
КОНКУРС
за пријем кандидата из грађанства
на Војну академију
Универзитета одбране у Београду**

У школској 2021/2022. години примају се кандидати из грађанства за кадете:

ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ, укупно 210 кадета на студијске програме:

- 1. Основне академске студије Копнена војска;
- 2. Основне академске студије Технолошко инжењерство материјала и заштите;
- 3. Основне академске студије Војноелектронско инжењерство;
- 4. Основне академске студије Војномашинско инжењерство;
- 5. Основне академске студије Војно ваздухопловство;
- 6. Основне академске студије Војносаобраћајно инжењерство;
- 7. Основне академске студије Логистика одбране.

УСЛОВИ КОНКУРСА

Кандидати треба да испуњавају опште и посебне услове конкурса.

ОПШТИ УСЛОВИ КОНКУРСА:

- да су држављани Републике Србије са пребивалиштем на територији Републике Србије;
- да су здравствено способни за школовање, што потврђује надлежна војнолекарска комисија;
- да су остварили најмање добар успех током свих година школовања, као и на полуодишишту завршног разреда (за кандидате чије је школовање у току);
- да имају минимално врој добру просечну оцену из владања током школовања;
- да имају решење надлежног министарства о нострификацији средњошколске исправе стечене у иностранству (за кандидате који су средње образовање стекли у иностранству или похађали школовање по иностраном наставном плану и програму);
- да се против њих не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, односно да нису осуђивани за таква дела казном затвора у трајању дужем од шест месеци или казном малолетничког затвора, односно да им није изрицана заводска мера.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ КОНКУРСА:

- да су рођени 2000. године, или касније;
- да су завршили четвротогодишњу средњу школу или
- да похађају IV разред средње школе.

Кандидати за кадете студијских програма ВојноДеловно инжењерство, Војномашинско инжењерство, Технолошко инжењерство материјала и заштите, Војносаобраћајно инжењерство и Војно ваздухопловство морају да испуне услов да су завршили четвротогодишњу средњу школу техничке струке или гимназију, односно да похађају IV разред средње школе техничке струке или гимназије.

Кандидати за кадете студијског програма Војно ваздухопловство морају да испуне и допунске услове прописане посебним програмом медицинско-здравствене и психолошке процене кандидата за тај студијски програм, као и да успешно савладају селективне обуке (падобранска обука и селективна летачка обука).

НАЧИН КОНКУРИСАЊА И ПОСТУПАК СПРОВОЂЕЊА КОНКУРСА

Кандидати подносе пријаву територијалном органу Регионалног центра Министарства одбране на територији стањног места боравка. Кандидати чије је пребивалиште на територији АП Косово и Метохија, конкурсну документацију подносе територијалном органу Регионалног центра Министарства одбране који је најближи њиховом месту пребивалишта. Образац пријаве добија се у територијалном органу Регионалног центра Министарства одбране приликом конкурсирања.

Уз пријаву прилажу:

- уверење о држављанству Републике Србије, не старије од шест месеци;
- извод из матичне књиге рођених;
- потврде надлежног суда и Министарства унутрашњих послова (не старије од шест месеци) да се против њих не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, односно да нису осуђивани за таква дела казном затвора у трајању дужем од шест месеци или казном малолетничког затвора, односно да им није изрицана заводска мера;
- оверен фотокопије сведочанства свих разреда и фотокопију дипломе средње школе (за кандидате који су завршили четвротогодишње школоване), односно сведочанства завршених разреда и оверен препис (оверену копију) оцена са полуодишишта четвртог разреда (за кандидате којима је школовање у току).

Приликом доласка на селекцију на Војну академију, кандидат мора имати документ за личну идентификацију (лична карта, пасош).

СЕЛЕКЦИЈА КАНДИДАТА

Селекција кандидата за Војну академију реализује се у два дела.

Први део селекције реализује се на Војној академији. Кандидати полаžу пријемни испит, који обухвата проверу знања из математике и проверу физичких способности. Провери физичких способности приступају само они кандидати који су остварили минимални и виши број бодова на провери знања из математике.

Кандидати који су као ученици III или IV разреда средње школе освојили једно од прва три места из математике на републичком такмичењу које организује Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије не полаžу пријемни испит из математике, а пријемни испит из тог предмета вредније се максималним бројем бодова. Ово се не односи на награде освојене на републичкој смотри научног и уметничког стваралаштва талената. Кандидати прилажу оверену фотокопију дипломе о освојеним наградама и њиховом рангу са републичког такмичења.

Приликом доласка на први део селекције – пријемни испит, кандидати су обавезни да донесу потврду од изабраног лекара да су здравствено способни за проверу физичких способности и потребну спортску опрему.

Други део селекције обухвата психолошку и медицинско-здравствену процену на коју се позивају кандидати, почевши од најбоље рангираних након првог дела селекције, па све до попуне потребног броја кандидата.

Током процеса селекције врши се и безбедносна провера кандидата.

Кандидат који је удаљен са провере знања из математике или са провере физичких способности губи право да настави селекцију и буде рангиран.

Кандидати који имају негативну медицинско-здравствену и психолошку процену и код којих постоји безбедносни ризик за пријем на школовање на Војну академију неће се рангирати.

Кандидати који не заврше лекарске прегледе до 17. 6. 2021. године неће бити рангирани.

Трошкове превоза у процесу селекције сносе кандидати који конкурсирају у војне школе.

О терминима за селекцију по датуму, месту и времену и осталим битним информацијама у вези са процесом

селекције кандидати ће бити обавештени преко интернет странице Војне академије.

Конкурсна документација неће се враћати кандидатима.

МЕРИЛА ЗА РАНГИРАЊЕ КАНДИДАТА

Утврђивање ранг-листе пријављених кандидата врши се на основу следећих мерила:

- успех из средње школе, максималан број бодова је 40;
- провера знања из математике, максималан број бодова је 45
- провера физичких способности, максималан број бодова је 15.

Укупан максималан број бодова који кандидат може да оствари износи 100 бодова. Кандидати ће бити рангирали на основу укупно оствареног броја бодова, до броја кандидата предвиђених конкурсом. У случају истог броја бодова предност ће имати кандидат чији је родитељ погинули или рађени припадник Војске Србије, затим кандидат са више освојених бодова на провери знања из математике, а на крају кандидат који има више бодова по основу постигнутог општег успеха у средњој школи.

Војна академија ће на својој интернет страници објавити прелиминарну листу кандидата који испуњавају услове да наставе процес селекције са резултатима, најкасније 48 часова од завршетка првог дела селекције.

Конична ранг-листа објављује се на интернет страници Војне академије након реализованог процеса селекције и извршених безбедносних провера кандидата.

НАЧИН И РОКОВИ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИМЕДБИ НА УТВРЂЕНИ РЕДОСЛЕД

Кандидат који сматра да су његова права повређена, може поднети примедбу на коначну ранг-листу кандидата у року од 15 (петнаест) дана од дана објављивања.

Кандидат примедбу подноси Војној академији.

ШКОЛОВАЊЕ, ПРАВА И ОБАВЕЗЕ КАДЕТА

Школовање на Војној академији има структурну основу академских студија првог степена у трајању од четири године, што подразумева 240 ЕСПБ бодова. После завршетка школовања кадети стичу високо образоване и стручно звање дипломираног официра, дипломираног инжењера технологије, дипломираног инжењера електротехнике и рачунарства, дипломираног инжењера машинства, дипломираног инжењера саобраћаја и дипломираног инжењера логистичког инжењерства, зависно од студијског програма који заврши.

За време школовања кадети Војне академије имају статус војног лица, у складу са *Законом о Војсци Србије*. За време школовања кадети станују у интернату, током школовања исплаћују им се новчана примања и путни трошкови у складу са законском регулативом, а све трошкове школовања сноси Министарство одбране Републике Србије, на основу уговора којим се регулишу међубобне обавезе.

Након успешног завршеног школовања на Војној академији примају се у професионалну војну службу и производе у чин потпоручника одговарајућег рода – службе.

У случају прекида школовања због слабог успеха, прекида школовања налични захтев и неиспуњења обавеза регулисаних уговором о школовању, лица на школовању су обавези да надокнаде трошкове школовања.

Конкурс је отворен од 15. фебруара до 31. марта 2021. године.

Информације у вези са конкурсом могу се добити у Одсеку за питања кадета и студената Војне академије путем електронске поште stud.sluzba@va.mod.gov.rs, на телефоне: 011/3603-344 и 011/3603-341 или на интернет странице <http://www.va.mod.gov.rs>.

**МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
УНИВЕРЗИТЕТ ОДБРАНЕ
расписује**

КОНКУРС

**за пријем кандидата из грађанства
на Медицински факултет
Војномедицинске академије
Универзитета одбране у Београду**

У школској 2021/2022. години примају се кандидати из грађанства за кадете:

**МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА
ВОЈНОМЕДИЦИНСКЕ АКАДЕМИЈЕ**

Интегрисане академске студије медицине: 40 кадета.

УСЛОВИ КОНКУРСА

Кандидати треба да испуњавају опште и посебне услове конкурса:

ОПШТИ УСЛОВИ КОНКУРСА:

- да су држављани Републике Србије са пребивалиштем на територији Републике Србије;
- да су здравствено способни за школовање, што утврђује надлежна војнолекарска комисија;
- да су остварили најмање добар успех током свих година школовања, као и на полуодишту завршног разреда (за кандидате чије је школовање у току);
- да имају минимално врло добру оцену из владања током школовања;
- да имају решење надлежног министарства о нотрификацији средњошколске исправе стечене у иностранству (за кандидате који су средње образовање стекли у иностранству или похађали школовање по иностраном наставном плану и програму);
- да се против њих не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, односно да нису осуђивани за таква дела казном затвора у трајању дужем од шест месеци или казном малолетничког затвора, односно да им није изрицана заводска мера;

ПОСЕБНИ УСЛОВИ КОНКУРСА:

- да су рођени 2001. године, или касније;
- да су завршили гимназију, средњу школу здравствене или ветеринарске струке у трајању од четири године или
- да похађају IV разред гимназије, средње школе здравствене или ветеринарске струке.

Кандидати који испуњавају опште и посебне услове конкурса за пријем за кадете Медицинског факултета Војномедицинске академије Универзитета одбране у Београду полажу пријемни испит, подлежу провери физичке способности, медицинско-здравственој процени, психолошкој процени и безбедносној провери.

**НАЧИН КОНКУРИСАЊА И ПОСТУПАК
СПРОВОЂЕЊА КОНКУРСА**

Кандидати подносе пријаву територијалном органу Регионалног центра Министарства одбране на територији сталног места боравка. Кандидати чије је пребivalишte на територији АП Косово и Метохија, конкурсну документацију подносе територијалном органу Регионалног центра Министарства одбране који је најближи њиховом месту пребivalишta. Образац

пријаве добија се у територијалном органу Регионалног центра Министарства одбране приликом конкурисања.

Уз пријаву кандидати прилажу:

- уверење о држављанству Републике Србије (не старије од шест месеци);
- извод из матичне књиге рођених;
- потврде надлежног органа, не старије од шест месеци, да се против њих не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, односно да нису осуђивани за таква дела казном затвора у трајању дужем од шест месеци или казном малолетничког затвора, односно да им није изрицана заводска мера;

– оверене фотокопије сведочанства свих разреда и фотокопију дипломе средње школе (за кандидате који су завршили четврогодишње школовање), односно сведочанства завршених разреда и оверен препис (оверену копију) оцена са полуодишта четвртог разреда (за кандидате којима је школовање у току).

Приликом долaska на селекцију на Медицински факултет ВМА кандидат мора имати документ заличну идентификацију (лична карта, пасош).

Кандидат који је удаљен са провере знања или провере физичке способности сматраће се да није положио и неће бити рангиран.

Кандидати који не остваре минимални број бодова на провери знања и провери физичких способности, као и кандидати који имају негативну медицинско-здравствену, психолошку процену и безбедносну проверу неће се рангирати.

Све трошкове превоза до војне школе ради реализације пријемног испита и провере физичких способности и до војноздравствених установа за потребе психолошке и медицинско-здравствене процене сносе кандидати који конкуришу у војну школу.

СЕЛЕКЦИЈА КАНДИДАТА

Провера физичке способности је елиминационог карактера, а информација о минимуму критеријума које је неопходно да кандидат задовољи биће истакнута на интернет страници Медицинског факултета ВМА.

Временски термини одређени за здравствени преглед, психолошко тестирање и проверу физичке способности, као и датум, место и време полагања пријемног испита биће истакнути на интернет страници Медицинског факултета ВМА.

Листа кандидата који испуњу услове за полагање пријемног испита биће истакнута најмање седам дана пре термина за полагање пријемног испита на интернет страници Медицинског факултета ВМА.

Кандидати који су као ученици III или IV разреда средње школе освојили једно од прва три места из биологије или хемије на републичком такмичењу које организује Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије не полажу пријемни испит из одговарајућег наставног предмета, а пријемни испит из тог предмета вредније се максималним бројем бодова. Ово се не односи на награде освојене на републичкој смотри научног и уметничког стваралаштва талената. Кандидати прилажу оверену фотокопију дипломе о освојеним наградама и њиховом рангу са републичког такмичења.

Конкурсна документација неће се враћати кандидатима.

МЕРИЛА ЗА РАНГИРАЊЕ КАНДИДАТА

Редослед пријављених кандидата утврђује се на основу следећих мерила:

- успех из средње школе, максималан број бодова је 40;

– провера знања из хемије и биологије, максималан број бодова је 60.

Рангирање кандидата на основу пријемног испита извршиће се тако што ће се рангирати они кандидати који постигну најмање 50% + 1 бод на сваком од тестова који полажу на пријемном испиту (16 бодова из хемије и 16 бодова из биологије).

Укупан максималан број бодова који кандидат може да оствари износи 100. Кандидати ће бити рангирали на основу места на коначној ранг-листи.

Приликом рангирања кандидата с истим бројем бодова, предност има кандидат чији је родитељ погинули или рањени припадник Војске Србије.

Предлиминарна ранг-листа биће објављена до 48 часова од момента завршетка пријемног испита на огласној табли и на интернет страници Медицинског факултета ВМА.

**НАЧИН И РОКОВИ ЗА ПОДНОШЕЊЕ
ПРИМЕДБИ НА УТВРЂЕНИ РЕДОСЛЕД**

Коначна ранг-листа објављује се на интернет страници Медицинског факултета ВМА.

Кандидат који сматра да су његова права повређена, може поднети примедбу на коначну ранг-листу кандидата у року од 15 (петнаест) дана од дана објављивања коначне ранг-листе.

Кандидат примедбу подноси Медицинском факултету ВМА.

ШКОЛОВАЊЕ, ПРАВА И ОБАВЕЗЕ КАДЕТА

Школовање на Медицинском факултету Војномедицинске академије Универзитета одбране у Београду има структуру интегрисаних академских студија у трајању од шест година, односно 360 ЕСПБ бодова. После завршетка школовања кадети стичу високо образовање и стручно звање доктор медицине, како је прописано акредитованим студијским програмом.

За време школовања кадети Медицинског факултета ВМА имају статус војног лица, у складу са *Законом о Војсци Србије*. За време школовања кадети станују у интернету, током школовања исплаћују им се новчана примања и путни трошкови у складу са законском регулативом, а све трошкове школовања сноси Министарство одбране Републике Србије, на основу уговора којим се регулишу међусобне обавезе.

Након успешног завршеног школовања на Медицинском факултету ВМА примају се у професионалну војну службу и производе у чин потпоручника санитетске службе.

У случају прекида школовања због слабог успеха, прекида школовања на лични захтев и неиспуњења обавеза регулисаних уговором о школовању, лица на школовању су у обавези да надокнаде трошкове школовања.

Конкурс је отворен од 15. фебруара до 31. марта 2021. године.

Кандидати који конкуришу за кадете Медицинског факултета ВМА морају ће да добију обавештење о резултатима конкурса од надлежне службе Медицинског факултета ВМА. Датум провере знања биће накнадно дефинисан планом Министарства просвете и кандидати ће бити благовремено обавештени.

Информације у вези са конкурсом могу се добити у Одсеку за питања кадета и слушалаца путем електронске поште:

medicinski.fakultet@vma.mod.gov.rs и studentska.sluzba.mfvmfa@mod.gov.rs и на телефоне: 011/3609-433, 011/3005-141 и 011/3608-134.

**МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**
расписује
КОНКУРС
**за пријем кандидата из грађанства
за ученике Војне гимназије**

У школској 2021/2022. години извршиће се пријем кандидата оба пола из грађанства (у даљем тексту: кандидати) за ученике Војне гимназије по следећем: **80** кандидата (за први разред), **5** кандидата (за други разред) и **5** (за трећи разред).

УСЛОВИ КОНКУРСА

Кандидати треба да испуњавају опште и посебне услове конкурса.

ОПШТИ УСЛОВИ:

- да су држављани Републике Србије;
- да су здравствено способни за школовање, што утврђује надлежна војнолекарска комисија;
- да се против њих не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, односно да нису осуђивани за таква дела казном затвора у трајању дужем од 6 (шест) месеци или казном малолетничког затвора, односно да им није изрицана заводска мера.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ:

- да у свим разредима школовања из владања имају најмање оцену 4 (врло добар);
- да су током школовања у основној школи постигли најмање врло добар просечан општи успех и
- да из математике током школовања имају најмање оцену 3 (добар).

за упис у први разред:

- да су рођени 2005. године или касније и
- да су завршили V, VI, VII разред и прво полуодишице VIII разреда, односно VIII разред основне школе и при томе постигли најмање врло добар просечан општи успех школовања;

за упис у други разред:

- да су рођени 2004. године или касније и
- да су завршили прво полуодишице I разреда, односно I разред гимназије и при томе постигли најмање врло добар просечан општи успех школовања;

за упис у трећи разред:

- да су рођени 2003. године или касније и
- да су завршили I разред гимназије и прво полуодишице II разреда, односно II разред гимназије, и при томе постигли најмање врло добар просечан општи успех школовања.

Кандидати који испуњавају услове конкурса подлежу провери физичких способности, провери знања из математике и српског језика и књижевности, психолошкој, медицинско-здравственој процени и безбедносној провери.

ШКОЛОВАЊЕ, ПРАВА И ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Школовање траје четири године, за кандидате који се примају у први разред, три године за пријем у други разред и две године за кандидате који се примају у трећи разред. Ученици се школују по Наставном плану и програму гимназија општег смјера у Републици Србији који обухвата и специфичне војне садржаје.

Након завршеног школовања у Војној гимназији ученици су у обавези да наставе школовање у Универзитету одбране – Војној академији.

За време школовања ученици Војне гимназије имају статус војног лица, у складу са *Законом о Војсци Србије*. За време школовања ученицима су обезбеђени смештај и исхрана у интернату, уџбеници и школски прибор, одећа и обућа, здравствена заштита и новчана примања у складу са прописом којим су уређени услови, начин остваривања и висина новчаних примања у Министарству одбране Републике Србије.

Трошкове школовања сноси Министарство одбране Републике Србије, на основу уговора којим се регулишу међусобна права и обавезе. У случају прекида школовања због неиспуњења обавеза дефинисаних уговором, лице на школовању и његов законски заступник у обавези су да надокнаде трошкове школовања.

**НАЧИН КОНКУРИСАЊА И ПОСТУПАК
СПРОВОЂЕЊА КОНКУРСА**

Кандидати подносе пријаву територијалном органу регионалног центра Министарства одбране на територији сталног места пребивалишта.

Конкурсна документација неће се враћати кандидатима.

Кандидати чије је пребивалиште на територији АП Косово и Метохија конкурсну документацију подносе територијалном органу регионалног центра Министарства одбране који је најближи њиховом месту пребивалишта.

Кандидат уз пријаву прилаже:

- уверење о држављанству Републике Србије;
- извод из матичне књиге рођених;
- потврду надлежног органа да се против њега не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, односно да није осуђиван за таква дела казном затвора у трајању дужем од шест месеци или казном малолетничког затвора, односно да им није изрицана заводска мера;

– оверене фотокопије сведочанства V, VI, VII и VIII разреда основне школе за кандидате који су завршили основну школу, а за ученике VIII разреда оверене фотокопије сведочанства V, VI, VII разреда основне школе и уверење – потврду основне школе о оценама на крају првог полуодишице VIII разреда (за упис у први разред).

– оверене фотокопије сведочанства I разреда средње школе за кандидате који су завршили први разред, а за ученике I разреда уверење – потврду гимназије о оценама на крају првог полуодишице I разреда (за упис у други разред).

Фотокопије документа тражених по конкурсу кандидати оверавају у општини, суду или код јавног бележника. Кандидати долaze на све предвиђене провере у оквиру селекције у пратњи родитеља – старатеља и том приликом су дужни да понесу ћачку књижицу са овереном фотографијом. Све путне трошкове превоза од места становишта до места селекције, односно провере сносе кандидати који конкуришу за упис у Војну гимназију.

Селекција кандидата за ученике Војне гимназије реализује се у три дела.

У првом делу, у трајању од једног дана, кандидати подлежу провери физичких способности, провери знања из математике и српског језика, која се реализује у интернату Војне гимназије (Хумска 22, Београд). Приликом долaska на проверу физичких способности кандидат са собом обавезно носи потребну спортску опрему и потврду од изабраног лекара (не старију од 10 дана) да може

приступити провери физичких способности и ћачку књижицу са фотографијом. Приликом доласка на провере знања кандидат доноси потребан школски прибор.

Да би задовољио критеријуме првог дела селекције кандидат мора приступити провери физичких способности и проверама знања. На основу резултата првог дела селекције формира се листа кандидата који су стекли услове да наставе процес селекције и објављује на сајту Војне гимназије. Кандидат који сматра да су његова права повређена може поднети притовор Војној гимназији у року од три дана од дана објављивања ове ранглисте.

**МЕРИЛА ЗА УТВРЂИВАЊЕ РЕДОСЛЕДА
ПРИЈАВЉЕНИХ КАНДИДАТА:**

– успех из основне школе, максималан број бодова је 40;

– провера знања из математике, максималан број бодова је 20;

– провера знања из српског језика, максималан број бодова је 20;

– провера физичких способности, максималан број бодова је 20.

Кандидати ће бити рангирали на основу укупно оствареног броја бодова, а у случају истог броја бодова предност ће имати кандидат чији је родитељ погинули или рањени припадник Војске Србије, потом са више освојених бодова на провери знања из математике, затим са провере физичких способности и на крају из српског језика.

У другом делу кандидати подлежу психолошкој процени у надлежној војној здравственој установи. Приликом доласка на процену кандидат је у обавези да понесе попуњен образац издавања картона. Да би задовољио критеријум на психолошкој процени, кандидат мора припадати 1, 2. или 3. категорији (односно кандидати из 4. и 5. категорије не задовољавају критеријум).

У трећем делу кандидати подлежу медицинско-здравственој процени у надлежној војној здравственој установи.

Позивање кандидата у свим фазама селекције врши се у регијонални центри Министарства одбране.

Током процеса селекције врши се и безбедносна провера кандидата.

Психолошка процена, медицинско-здравствена процена и безбедносна провера не бодују се, већ су елиминацијоног карактера.

Конкурс је отворен од 15. фебруара до 31. марта 2021. године.

Листа изабраних кандидата биће објављена на сајту Војне гимназије 17. јуна 2021. године, а обавештење ће бити прослеђено и регионалним центрима Министарства одбране. Кандидат има право на примедбе које подноси Војној гимназији, у року од 15 дана од дана објављивања листе изабраних кандидата на сајту. Примедбе кандидата разматрају и решава Управа за кадрове Сектора за младуске ресурсе Министарства одбране.

Детаљније информације у вези са начином селекције, критеријумима за проверу физичке способности, тестовима знања из прошлих година, као и информације о школовању у Војној гимназији могу се видети на сајту www.gimnazija.mod.gov.rs

Такође, информације се могу добити путем мејла vogj@mod.gov.rs, телефона 011/3603-966, 011/3603-655 и 011/3603-972 или у Војној гимназији, Хумска 22, Београд (радним даном од 12.00 до 14.00 часова).

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ

РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

расписује

КОНКУРС

за пријем кандидата из грађанства
за ученике Средње стручне војне
школе – „1300 каплара”

У школској 2021/2022. години извршиће се пријем 60 кандидата оба пола из грађанства (у даљем тексту: кандидати) за ученике првог разреда Средње стручне војне школе – „1300 каплара” (у даљем тексту Средња стручна војна школа) на следећим смеровима: Телекомуникације и информатика, Јединице за електронска дејствија, Ваздухопловно-технички смер, Артиљеријско-ракетне јединице за противваздухопловна дејствија и Ваздушно осматрање и јављање.

УСЛОВИ КОНКУРСА

Кандидати треба да испуњавају опште и посебне услове конкурса.

ОПШТИ УСЛОВИ:

- да су држављани Републике Србије;
- да су здравствено способни за школовање, што утврђује надлежна војнолекарска комисија;
- да се против њих не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, односно да нису осуђивани за таква дела казном затвора у трајању дужем од шест месеци или казном малолетничком затвора, односно да им није изрицана заводска мера.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ:

- да су рођени 2005. године или касније;
- да су завршили V, VI и VII разред и прво полуодлиште VIII разреда, односно VIII разред основне школе и при томе постигли најмање врло добар просечан општи успех школовања;
- да у свим разредима школовања из владања имају најмање оцену 4 (врло добар).

Кандидати који испуњавају опште и посебне услове конкурса подлежу провери физичке способности, провери знања из математике и физике, психолошкој процени, медицинско-здравственој процени и безбедносној провери.

ШКОЛОВАЊЕ, ПРАВА И ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Школовање у Средњој стручној војној школи траје четири године. Ученици се школују по плану и програму војно-стручног смера Телекомуникације и информатика, Јединице за електронска дејствија, Ваздухопловно-технички смер, Артиљеријско-ракетне јединице за противваздухопловна дејствија и Ваздушно осматрање и јављање.

Након завршеног школовања у Средњој стручној војној школи ученици се примају у Војску Србије у својству професионалног подофицира, у чину водника.

За време школовања ученици Средње стручне војне школе имају статус војног лица, у складу са *Законом о Војсци Србије*.

За време школовања ученицима су обезбеђени смештај и исхрана у интернату, уџбеници, школски прибор, одећа и обућа, здравствена заштита и новчана примања у складу са прописом којим су уређени услови, начин остваривања и висина новчаних примања у Министарству одбране Републике Србије, а трошкове школовања сноси Министарство одбране Републике Србије.

Међусобна права и обавезе лица примљених на школовање и Министарства одбране Републике Србије регулишу се уговором. У случају прекида школовања због неиспуњења обавеза дефинисаних уговором лице на школовању и његов законски заступник у обавези су да надокнаде трошкове школовања.

НАЧИН КОНКУРИСАЊА И ПОСТУПАК СПРОВОЂЕЊА КОНКУРСА

Кандидати подносе пријаву територијалном органу регионалног центра Министарства одбране на територији сталног места пребивалишта.

Кандидати су у обавези да у пријави наведу прве три жеље у вези са избором понуђених смерова. Средња стручна војна школа задржава право да одустане од школовања оних смерова за које се није пријавио довољан број кандидата.

Кандидати чије је пребивалиште на територији АП Косово и Метохија конкурсну документацију подносе територијалном органу Регионалног центра Министарства одбране који је најближи њиховом месту пребивалишта. Образац пријаве добија се у територијалном органу Регионалног центра Министарства одбране приликом конкурисања.

Кандидат уз пријаву прилаже:

- уверење о држављанству Републике Србије;
- извод из матичне књиге рођених;
- потврду надлежног органа да се против кандидата не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, односно да није осуђиван за таква дела казном затвора у трајању дужем од шест месеци или казном малолетничком затвора, односно да му није изрицана заводска мера;
- оверене фотокопије сведочанстава V, VI, VII и VIII разреда основне школе за кандидате који су завршили основну школу, а за кандидате ученике VIII разреда оверене фотокопије сведочанстава V, VI и VII разреда основне школе и уверење – потврду основне школе о оценама на крају првог полуодлишта VIII разреда.

Фотокопије документа тражених по конкурсу кандидати оверавају у општини, суду или код јавног бележника.

Кандидати долазе на све предвиђене провере у оквиру селекције у пратњи родитеља – старатеља и том приликом су дужни да понесу ћачку књижицу са овереном фотографијом.

Све путне трошкове превоза од места становља до места селекције, односно провере сносе кандидати који конкуришу за упис у Средњу стручну војну школу.

Селекција кандидата из грађанства за ученике Средње стручне војне школе реализује се у три дела.

У првом делу, у трајању од једног дана, кандидати подлежу провери физичке способности, провери знања из математике и физике, која се реализује у интернату Средње стручне војне школе (Хумска бр. 22, Београд). Приликом доласка на провере знања и способности кандидат доноси потребан школски прибор и спортску опрему.

Приликом доласка на проверу физичких способности кандидат са собом обавезно носи потврду од изабраног лекара (не старију од 10 дана) да може приступити провери физичких способности.

Уколико кандидат не приступи провери физичких способности, не упућује се на следећи облик селекције.

На основу резултата првог дела селекције формира се прелиминарна листа кандидата који су стекли услов за наставак процеса селекције и објављује на сајту

Средње стручне војне школе. Кандидат који сматра да су његова права повређена може поднети приговор Средњој стручној војној школи у року од три дана од дана објављивања ове ранг-листе.

МЕРИЛА ЗА УТВРЂИВАЊЕ РЕДОСЛЕДА ПРИЈАВЉЕНИХ КАНДИДАТА:

– успех из основне школе, максималан број бодова је 40;

– провера знања из математике, максималан број бодова је 20;

– провера знања из физике, максималан број бодова је 20;

– провера физичких способности, максималан број бодова је 20.

Кандидати ће бити рангирали на основу укупно оствареног броја бодова, а у случају истог броја бодова предност ће имати кандидат чији је родитељ погинули или рађени припадник Војске Србије, а затим кандидат са више освојених бодова на провери знања из математике, затим из физике и на крају са физичке провере.

У другом делу кандидати подлежу психолошкој процени у надлежној војној здравственој установи. Приликом доласка на процену кандидат је у обавези да понесе попуњен образац извода из здравственог картона. Да би задовољио критеријум на психолошкој процени, мора припадати 1, 2. или 3. категорији кандидата (односно кандидати из 4. и 5. категорије не задовољавају критеријум).

У трећем делу кандидати подлежу медицинско-здравственој процени у надлежној војној здравственој установи.

Позивање кандидата у свим фазама селекције врши се у општини организацији регионалних центара Министарства одбране.

Током процеса селекције врши се и безбедносна провера кандидата.

Психолошка процена, медицинско-здравствена процена и безбедносна провера не бодују се, већ су елиминационог карактера.

Конкурс је отворен од 15. фебруара до 31. марта 2021. године.

Листа кандидата биће објављена на сајту Средње стручне војне школе – „1300 каплара”, а обавештење ће бити прослеђено регионалним центрима Министарства одбране 17. јуна 2021. године. Кандидат има право на примедбе које подноси Средњој стручној војној школи у року од 15 дана од дана објављивања листе изабраних кандидата на сајту. Примедбе кандидата разматра и решава Управа за кадрове Министарства одбране.

Детаљније информације у вези са начином селекције, критеријумима за проверу физичких способности, тестовима знања из прошлих година, као и информације о школовању у Средњој стручној војној школи могу се видети на сајту www.vojnaskola.mod.gov.rs.

Такође информације се могу добити путем мејла ssvs@mod.gov.rs или у Средњој стручној војној школи, Хумска 22, Београд (радним даном од 08.00 до 14.00 часова).

Конкурси су отворени од
15. фебруара

